

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesní těžby

Samovýroba palivového dříví

Bakalářská práce

Autor: Petr John

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Václav Štícha, Ph.D.**

2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Samovýroba palivového dříví* zpracoval samostatně pod vedením Ing. Václava Štíchy, Ph.D. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Praze dne 20. dubna 2015

Petr John

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval za cenné rady, odborné vedení a konzultace vedoucímu své bakalářské práce, Ing. Václavu Štíchovi, Ph.D. a také Jaroslavu Reisigovi za doporučení, která mi poskytl k této práci.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá samovýrobou palivového dříví v Národním parku České Švýcarsko a u Lesní správy Děčín, a to porovnáním samovýroby u obou subjektů. Teoretická část práce vymezuje jednotlivé dřeviny vyskytující se v NPČŠ a LS Děčín, popisuje postupy těžby dříví formou samovýroby a shrnuje legislativu týkající se této oblasti. Ve druhé polovině práce, tedy v praktické části, je proveden popis Lesní správy Děčín a NP České Švýcarsko, srovnání těžby na lesních a nelesních plochách dle několika stanovených parametrů (objem, podíl na celkové těžbě obnovní, nahodilé a probírkové) a vyhodnocení zjištěných skutečností.

Anotace

Bachelor thesis deals with self-production of firewood in the national Park České Švýcarsko and Forest Management Děčín, comparing the self production of both entities. The theoretical part defines individual species of wood occurring in NPČŠ and Forest Management Děčín, describes procedures for logging through self production of wood and enumerates the legislation on self-production. The second half of the thesis is the practical part. There is the description of Forest Management Děčín and national Park České Švýcarsko. There is compared the extraction of forest and non-forest areas according to several established parameters (volume, share of total mining regeneration , incidental and thinning) and evaluation of the findings.

Klíčová slova

Samovýroba, palivové dřevo, těžba dřevin rostoucích mimo les

Key Words

Self-production, firewood, extraction of trees outside forests

OBSAH

1. ÚVOD	11
2. CÍL PRÁCE	12
TEORETICKÁ ČÁST PRÁCE	13
3. DŘÍVÍ, DŘEVO - DŘEVINY	13
3.1 CHARAKTERISTIKA JEHLIČNATÝCH DŘEVIN	14
3.2. CHARAKTERISTIKA LISTNATÝCH DŘEVIN	16
3.3. SLOŽENÍ A VLASTNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ VHODNOST DŘEVIN NA PALIVOVÉ DŘÍVÍ, MĚŘENÍ PALIVOVÉHO DŘÍVÍ.....	18
3.3.1 <i>Složení a vlastnosti</i>	18
3.3.2 <i>Vhodnost na palivové dříví</i>	20
3.3.3 <i>Měření palivového dříví – stanovení objemu</i>	21
4. PRACOVNÍ POSTUP	23
4.1. POSTUP TĚŽBY PŘI SAMOVÝROBĚ.....	23
4.1.1 <i>Vlastní kácení stromu</i>	24
4.1.2 <i>Dokončovací práce po skácení</i>	26
4.2 SOUSTŘEĐOVÁNÍ DŘÍVÍ PŘI SAMOVÝROBĚ.....	29
4.3 NÁSTROJE, STROJE POUŽÍVANÉ PŘI SAMOVÝROBĚ	29
4.3.1 <i>Nástroje</i>	29
4.3.2 <i>Stroje</i>	30
4.4 SKLADOVÁNÍ PALIVOVÉHO DŘÍVÍ	31
4.5 BEZPEČNOST PRÁCE, OCHRANNÉ PRACOVNÍ POMŮCKY DŘEVORUBCE	32
4.5.1 <i>Základní zásady vyplývající z bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP)</i>	33
4.5.2 <i>Ochranné pomůcky</i>	34
5. LEGISLATIVA – ZÁKONY, SANKCE	35
5.1 ZÁKONY	35
5.2 SANKCE	39
PRAKTICKÁ ČÁST PRÁCE	41
6. POPIS SUBJEKTŮ	41
6.1 LESNÍ SPRÁVA DĚČÍN	41

6.2 NÁRODNÍ PARK ČESKÉ ŠVÝCARSKO.....	46
6.3 TECHNOLOGICKÝ POSTUP PŘÍPRAVA PALIVOVÉHO DŘÍVÍ SAMOVÝROBOU.....	51
6.4 POROVNÁNÍ SAMOVÝROBY U LESNÍ SPRÁVY DĚČÍN A NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO.....	53
6.4.1 <i>Lesní správa Děčín</i>	53
6.4.2 <i>Národní park České Švýcarsko</i>	54
6.5 VYHODNOCENÍ SPECIFIK SAMOVÝROBY U LS DĚČÍN A NPČŠ.....	55
6.6 VYHODNOCENÍ PODÍLU SAMOVÝROB U LS DĚČÍN A NPČŠ.....	56
6.7 SROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH TĚŽEB NA LESNÍCH A NELESNÍCH PLOCHÁCH V OBCÍCH JETŘICHOVICE, SRBSKÁ KAMENICE, JANOV, RŮŽOVÁ, HŘENSKO – MEZNÁ, LS DĚČÍN A NP ČESKÉ ŠVÝCARSKO.....	58
6.7.1 <i>Těžby na lesních a nelesních plochách v obcích Jetřichovice, Srbská Kamenice, Janov, Růžová, Hřensko – Mezná</i>	58
6.7.2 <i>Srovnání jednotlivých těžeb na lesních a nelesních plochách v obcích Jetřichovice, Srbská Kamenice, Janov, Růžová, Hřensko – Mezná</i>	63
6.7.3 <i>Srovnání jednotlivých těžeb na lesních a nelesních plochách LS Děčín a NPČŠ</i>	63
6.7.4 <i>Výhody a nevýhody samovýroby na lesních a nelesních pozemcích (u dřevin rostoucích mimo les)</i>	64
6.8 EKONOMICKÉ ASPEKTY SAMOVÝROB.....	65
7. METODIKA	66
8. DOPORUČENÍ	67
ZÁVĚR	68

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Rozdělení vyprodukované dendromasy	13
Obrázek 2 - Princip měření dříví v hraních	22
Obrázek 3 - Zářez (pohled z boku)	24
Obrázek 4 - Hlavní vedení řezu	24
Obrázek 5 - Použití háku na dřevorubecké lopatce	25
Obrázek 6 - Stahováku zavěšených stromů	26
Obrázek 7 - Postupu šestifázové metody	27
Obrázek 8 - Postupu metodou tlustých větví	28
Obrázek 9 - Schéma postupu – metoda švihová	28
Obrázek 10 - Popis částí motorové pily:	31
Obrázek 11 - Mapa s vykreslenou hranicí Lesní správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko.....	42
Obrázek 12 - Mapa Národního parku České Švýcarsko (zvláště chráněná území v regionu)	46

Seznam grafů

Graf 1 - Podíl samovýroby na celkové těžbě u Lesní správy Děčín	43
Graf 2 - Probírky samovýrobou u Lesní správy Děčín.....	43
Graf 3 - Samovýroba podle podvýkonu u Lesní správy Děčín	44
Graf 4 - Podíl samovýroby na celkové těžbě u Národního parku České Švýcarsko	48
Graf 5 - Probírky samovýrobou u Národního parku České Švýcarsko	49
Graf 6 - Samovýroba podle podvýkonu u Národního parku České Švýcarsko	50
Graf 7 - Podíl samovýrob u LS Děčín a NPČŠ	57
Graf 8 - Přehled těžeb na lesních pozemcích obce Jetřichovice (v m ³).....	59
Graf 9 - Přehled těžeb na lesních pozemcích obce Srbská Kamenice (v m ³).....	60
Graf 10 - Přehled těžeb na lesních pozemcích obce Janov (v m ³).....	61
Graf 11 - Přehled těžeb na lesních pozemcích obce Růžová (v m ³)	62

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Výhřevnost dřeva jednotlivých dřevin.....	20
Tabulka 2 - Celková evidence samovýroby podle jednotlivých podvýkonu:	45
Tabulka 3 - Celková tabulka evidence samovýroby u Národního parku České Švýcarsko....	50
Tabulka 4 - Celková evidence těžby dřeva a podíl samovýroby u Národního parku České Švýcarsko.....	51
Tabulka 5 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Jetřichovice	59
Tabulka 6 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Srbská Kamenice ...	60
Tabulka 7 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Janov	61
Tabulka 8 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Růžová.....	62
Tabulka 9 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Hřensko – Mezná ...	62

Seznam zkratek

a.s.	-	akciová společnost
atd.	-	a tak dále
BOZP	-	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
c.	-	Celsia
cm	-	centimetr
č.	-	číslo
ČR	-	Česká republika
ČSN	-	Česká technická norma
DPH	-	daň z přidané hodnoty
ha	-	hektar
CHKO	-	chráněná krajinná oblast
Kč	-	koruna česká
kg	-	kilogram
LHC	-	lesní hospodářský celek
LS	-	lesní správa
LSDC	-	Lesní správa Děčín
LS Děčín	-	Lesní správa Děčín
m	-	metr
m ²	-	metr čtvereční
m ³	-	metr krychlový
MJ	-	mega joule
NP	-	národní park
NPČŠ	-	Národní park České Švýcarsko
OPŽP	-	Operační program životního prostředí
plm	-	plnometr
SRN	-	Spolková republika Německo
s, str.	-	stránka
Sb.,	-	Sbírka
tj.	-	to jest
tzv.	-	takzvaný
viz	-	to znamená, jmenovitě
vyd.	-	vydání
z.č.	-	zákon číslo

1. ÚVOD

Dřevo slouží lidstvu jako obnovitelný zdroj energie a materiálu od prvopočátku. Z větší části trvání lidské společnosti posloužilo dřevo jako zdroj tepelné energie. Postupným vývojem začal člověk používat dřevo k usnadnění práce a uspokojení svých potřeb spojené s výrobou (nástrojů, lodí obydli), kdy však palivové dřevo představovalo pro většinu populace země největší podíl jeho spotřeby.

K poklesu spotřeby dřeva jako zdroje energie došlo u rozvinuté části populace během průmyslové revoluce, kdy dřevo jako druh paliva bylo nahrazeno uhlím. Uhlí pro své vlastnosti a efektivnější získávání, postupně nahradilo dřevo jako nové palivo k získávání energie. Dřevo postupně ustupovalo z pozice primárního zdroje energie a bylo nahrazeno objevenými novými zdroji (ropa, plyn, elektřina), které jsou využívány dodnes.

Změnou v primárním použití dřeva, vedlo k jeho efektivnějšímu využití a zpracování. Dřevo dnes již neslouží jen jako zdroj tepelné energie. Rozvojové země pro nedostupnost jakéhokoli jiného zdroje energie (uhlí, ropa, elektřina), využívají stále dřevo jako jediný svůj lehce dostupný zdroj tepelné energie. Pro svoji potřebu „spálí až 95 % veškerého vytěženého dříví“.¹

„Zásadním obrat nastal v 70. letech minulého století, v období tzv. I energetické krize, kdy se pod vlivem prudké změny cenových relací paliv a snižujících se zásob fosilních paliv, začala pozornost opět obracet na obnovitelné zdroje energie – mezi nimi i na dřevo“.²

Dřevo je jedním z vhodných lépe dostupných obnovitelných zdrojů. Samovýroba je dnes využívána jako jeden ze způsobů, kterým lze získat levné palivové dřevo z lesního porostu. Celkově je dřevo chápáno jako prostředek vhodný ke snížení skleníkových plynů a jako prostředek k trvale udržitelnému rozvoji. Pro budoucnost je rostoucí spotřeba energií zcela zásadní problém, který je potřeba řešit.

¹ SIMANOV, Vladimír: *Palivo, nebo sortimenty užitkového dříví?*. Biom.cz [online]. 2009-07-27 [cit. 2014-12-16]. Dostupné z WWW: <<http://biom.cz/cz-pestovani-biomasy/odborne-clanky/palivo-nebo-sortimenty-uzitkoveho-drivi>>. ISSN: 1801-2655.

² SIMANOV, Vladimír. *Pěstování dřevin pro energetické využití a energetické využití dřeva*. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská univerzita v Brně, 2004. 79 s.

2. Cíl práce

Cílem práce je zhodnocení samovýroby palivového dříví v Národním parku České Švýcarsko a u LS Děčín. Srovnání objemu a charakteru těžby na lesních a nelesních plochách.

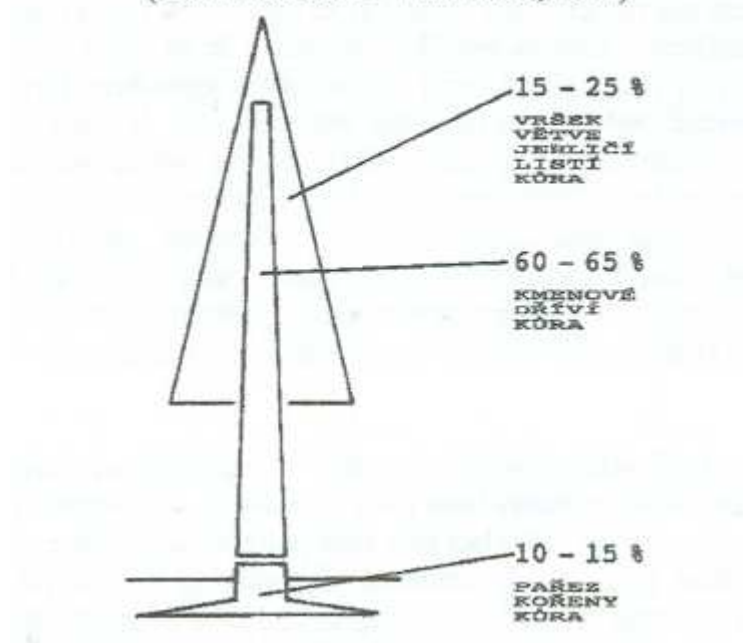
TEORETICKÁ ČÁST PRÁCE

3. Dříví, dřevo - dřeviny

Les je společenstvo rostlinných a živočišných organismů, ve kterém převládají stromy. Stromy rostou v půdě v lese i mimo les. Půda slouží jako přirozené stanoviště rostlinám a poskytuje jim podmínky k růstu a rozvoji. Půda je heterogenní otevřený vícefazový polydisperzní systém v němž je zastoupena fáze tuhá, kapalná a plynná.³ Strom je víceletá rostlina, která je producentem dřeva. Má všestranné využití a dobrou hospodářskou obnovitelnost. Strom dělíme na část kořenovou, kmenovou a korunovou.

Rozložení dendromasy vyprodukované stromem v mýtním věku před pokácením:

Obrázek 1 - Rozdělení vyprodukované dendromasy
ROZDĚLENÍ VYPRODUKOVANÉ DENDROMASY
(JOHANSSON & WERNIUS, 1974)

Zdroj: SIMANOV, Vladimír. Pěstování dřevin pro energetické využití a energetické využití dřeva. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2004. 79s. (str.39)

³ VRBA, Vladimír, HULEŠ, Ludvík: Humus - půda - rostlina (2) Humus a půda. *Biom.cz* [online]. 2006-11-14 [cit. 2015-04-18]. Dostupné z WWW: <<http://biom.cz/cz/odborne-clanky/humus-puda-rostlina-2-humus-a-puda>>. ISSN: 1801-2655.

Kořenová část se dělí dle tvarů kořenů na: ploché (smrk, bříza), kulové (borovice, modřín, lípa), srdčité (jedle, buk, javor).

„Kořenová část stromu není využívána pro svoji vysokou ekonomickou nákladnost, obsahuje 10-15%. Kmenová část je nejhodnotnější část stromu, která se používá průmyslovému zpracování, obsahuje 60-65% vyprodukovaného objemu. Korunová část stromu se skládá se souboru větví s listy a vrchní část kmene menší než 7 cm tzv. nehroubí. Tato se dá použít na štěpku pro palivové účely a obsahuje 15-25% stromového objemu“.⁴

Dřevo je tedy přírodním materiálem rostlinného původu a nachází se v kmenech, větvích a kořenech mezi dřením a kambiem (dělivé pletivo). Dřevo vzniká pomocí kambia. Kambium odděluje jarní a letní dřevo, které dohromady vytváří letokruh. Kmen stromu je tedy složen: z dřeně, jarního dřeva, pozdního dřeva, kambia, lýka, borky složené z felogénu (druhotného dělivého pletiva), korku a primární kůry.

Dříví je dřevo v podobě stojících nebo pokácených stromů, které se může nacházet v první části svého zpracování. Dřeviny se rozdělují na listnaté, jehličnaté a podle hospodářského významu. (tj. např. podle vlastností dřeva, hmotnosti, tvrdosti a podle hospodářského využití – zpracovatelnosti dřeva). Dřeviny jsou tedy producenti dřevní hmoty různého složení a kvality.

Základní znaky dřevin jsou již patrné před těžbou nebo při prováděné těžbě (samovýrobě dřeva). Jednotlivé vypsání dřevin jsou zde uvedeny podle zastoupení na lesních celcích LS Děčín a NP České Švýcarsko s uvedením aspoň jednoho zástupce rodu.

3.1 Charakteristika jehličnatých dřevin

Jehličnaté: smrk, modřín, jedle, borovice, douglaska

Smrk (smrk ztepilý - *Picea Abies*)

Smrk má přímý průběžný kmen, dosahuje výšky 45-50 m, tloušťky až 1,5 m. Kořeny jsou ploché ve vrchní vrstvě půdy, větve uspořádány přeslenovitě. Koruna stromu bývá kuželovitě špičatá.⁵ Jehlice smrku jsou různě dlouhé, čtyřhranné bez pochev. Dřevo smrku je žlutavě bílé, měkké, pružné s dobře viditelným letokruhy a pryskyřičné kanálky. Dobře se zpracovává a má dobrou štípatelnost.⁶

⁴ SIMANOV, Vladimír. *Pěstování dřevin pro energetické využití a energetické využití dřeva*. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská univerzita v Brně, 2004. 79 s.

⁵ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s7-8.

⁶ Charakteristika dřeva jednotlivých dřevin. DYNNA, a.s. © 2010. *Lesy ČR*, s. p. [online]. Praha, © 2010 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.lesy.cz/drevo/charakteristika-dreva/Stranky/default.aspx>

Modřín (modřín opadavý - Larix Decidua)

Modřín má kmen přímý, dosahuje výšky až 50 m a tloušťky až 1,5 m. Kořen kůlový je později nahrazen postranními kořeny srdčitého tvaru a kořenovými náběhy. Koruna je štíhlá, nepravidelná až tvaru kužele.⁷ Má jedno z nejlepších dřev, jeho polotvrdé dřevo se málo sesychá a bortí. Jádru červeno hnědé a běl je nažloutlá až načervenalá. Má dobrou štípatelnost, používá se v truhlářství k výrobě schodů, nábytku a zábradlí.⁸

Jedle (jedle bělokorá - Abies Alba)

Jedle dorůstá výšky až 60 m a tloušťky 2 m. Kořen má jedle kůlový, kmen průběžný s pravidelným větvením. Koruna stromu je kuželová až válová, později vytváří tzv. čapí hnízdo.⁹ Letokruhy jsou ohraničeny, barva nažloutlá až načervenalá. Dřevo je bez pryskyřičných kanálků a má černé vypadané suky. Dřevo má jedle lehké, měkké, vhodné pro vodní stavby. Málo sesychá, má podobné uplatnění jak u smrku.¹⁰

Borovice (borovice lesní - Pinus Sylvestris)

Borovice dorůstá výšky 40 m a tloušťka kmene je až 1 m. Kořenový systém je mohutný kůlový, kmen je nepravidelný se silným nebo jemným větvením. Koruna borovice má tvar deštníku nebo štíhlou korunu typickou pro horské oblasti.¹¹ Jádru borovice je barevně odlišeno žlutočerveně až hnědočerveně, běl je světle žlutá. Dobře viditelné pryskyřičné kanálky, které na řezu vytvářejí lesklé tečky. Dřevo borovice se oproti smrku hůře štípe, jinak je měkké, pevné, ale trpí modráním.¹²

Borovice (borovice vejmutovka – Pinus Strobus)

Borovice vejmutovka dorůstá u nás výšky až 35 m a tloušťka kmene je až 1 m. Kořenový systém je zakrnělý hlavní kořen nahrazen až 5 velkými kořeny. Kmen je rovný se slabou borkou, která je později hrubší podélně rozpukaná. Koruna borovice má kuželovou korunu, která je nepravidelně rozložená.¹³ Dřevo borovice a využití je podobné jako u borovice lesní.

⁷ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s15-16.

⁸ Charakteristika dřeva jednotlivých dřevin. DYNN, a.s. © 2010. *Lesy ČR*, s. p. [online]. Praha, © 2010 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.lesy.cz/drevo/charakteristika-dreva/Stranky/default.aspx>

⁹ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 9-10.

¹⁰ Charakteristika dřeva jednotlivých dřevin. DYNN, a.s. © 2010. *Lesy ČR*, s. p. [online]. Praha, © 2010 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.lesy.cz/drevo/charakteristika-dreva/Stranky/default.aspx>

¹¹ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 11-12 .

¹² ŠKAPA, Miroslav, et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. s 101,110. ISBN 07-074-87

¹³ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 14.

Douglaska (douglaska tisolistá – Pseudotsuga Menziesii)

V současné době o nejvyšší strom Evropy, dorůstá výšky až 75 m a tloušťky 5 m. Kulový kořen má později boční siné kořeny. Kmen je dlouhý válcového štíhlého tvaru. Borka je hladká později hluboce korkově rozpukaná.¹⁴ Dřevina s barevně odlišeným oranžově načervenalým jádrem, letokruhy jsou jasně ohraničeny. Pryskeřičné kanálky jsou řídké a nezřetelné. Dřevo je lepší než u smrku nebo jedle, je pevné pružné a trvanlivé. Využití je stejné jako u smrku a jedle.¹⁵

3.2. Charakteristika listnatých dřevin

Listnaté: buk, dub, bříza, habr, jasan, javor, olše, lípa, topol

Buk (buk lesní – Fagus Sylvatica)

Buk u nás původní dorůstá výšky 40 m a tloušťky 1,5 m. Kořenový systém je srdčitý se silnými kořeny a dobře strom v zemi upevňuje. Kmen je košatý, v porostu je rovný štíhlý s rozpraskanou šedou borkou.¹⁶ Dřevo buku je světle hnědé až narůžovělé. Dřevo je středně tvrdé, pevné a těžké s dobrou štípatelností. Buk je používán na dýhy, v nábytkářství pro svoji pružnost a dobrou ohybatelnost. Je znám dobrou výhřevností.¹⁷

Dub (dub zimní – Quercus Petraea)

Dub zimní dorůstá výšky 30 m a tloušťky 1 m. Kořen je nevýrazný kulový. Kmen nebývá zcela rovný. Koruna má tvar nepravidelný až vejčitý, větve jsou tenké. Borka je hnědo šedá.¹⁸ Dřevo má světle nahnědlý běl, jádro je světle žluté až hnědé. Dřevo je tvrdé, těžké, pevné a pružné. Dřevo dubu je využíváno v nábytkářství, na dýhy, parkety atd. Dřevo dobře odolává povětrnostním podmínkám.¹⁹ Pro své kvalitní dřevo je také využíván dub letní - Quercus robur. V lesním hospodářství a sadovnictví je využíván i dub červený – Quercus rubra.

¹⁴ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 16-17.

¹⁵ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. s 110. ISBN 07-074-87

¹⁶ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 29-30.

¹⁷ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. s 102,110. ISBN 07-074-87

¹⁸ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 32-33.

¹⁹ Charakteristika dřeva jednotlivých dřevin. DYNN, a.s. © 2010. *Lesy ČR*, s. p. [online]. Praha, © 2010 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.lesy.cz/drevo/charakteristika-dreva/Stranky/default.aspx>

Jasan (jasan ztepilý - Fraxinus Excelsior)

Jasan dorůstá výšky 35 m a tloušťky 1 m. Kořen je panohovitý, kmen je mohutný s pravidelným větvením. Koruna stromu je štíhlá a řídká. Borka je zeleno až hnědošedá.²⁰ Dřevo je narůžovělé nebo až smetanově bílé, jádro nepravidelné ohraničené tmavohnědé barvy. Tvrdé těžké dřevo, které je málo trvanlivé. Dřevo se špatně, ale hladce štípe. Z našich dřev je nejpružnější. Využití bylo na sportovní nástroje, dýhy.²¹

Javor (javor klen- Acer Pseudopltanus)

Strom dorůstá výšky 40 m a tloušťky 1,5 m. Kořen je srdčitý, kmen přímý válcového tvaru. Koruna je vejcovitá až válcovitého tvaru.²² Je nejsvětlejší z našich dřev, se smetanově až krémově bílou barvou dřeva. Okolo dřeně a suků se objevují zelené nebo červenohnědé skvrny. Jádro není barevně odlišeno. Dřevo je lesklé tvrdé, těžké, pevné, má špatnou štípatelnost a v teple se bortí. Využití dřeva je v nábytkářství, na nářadí a hudební nástroje.²³

Habr (habr obecný – Carpinus Betulas)

Dorůstá výšky 25 m a tloušťky 1 m. Kořen je plochý až srdčitý. Na extrémních stanovištích má jen keřový vzrůst. Borka hladká šedohnědá.²⁴ Habr má tvrdé a těžké dřevo s šedobílou až slabě nažloutlou barvou a zvlněnými letokruhy. Jeho dřevo je stálé a tvrdé, využíváno na nástroje pracovní i hudební. Jeho dřevo je velmi výhřevné palivo. Je využíván v sadovnictví na živé ploty.²⁵

Oliše (oliše lepkavá - Alnus Glutinosa)

Dorůstá výšky 35 m a tloušťky 1,5 m. Kořen plošně srdčitý, kmen je přímý. Borka zelenohnědá až tmavošedá rozpukaná.²⁶ Dřevo žluté, někdy narůžovělé až šedooranžové barvy, bez jádra. Dřevo se snadno štípe, jinak je měkké, lehké, pevné a trvanlivé. Využití v řezbářství a nábytkářství.²⁷

²⁰ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 74-75.

²¹ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. s 101,110. ISBN 07-074-87

²² Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 66-67.

²³ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. s 102,110. ISBN 07-074-87

²⁴ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 39-40.

²⁵ Charakteristika dřeva jednotlivých dřevin. DYNN, a.s. © 2010. *Lesy ČR*, s. p. [online]. Praha, © 2010 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.lesy.cz/drevo/charakteristika-dreva/Stranky/default.aspx>

²⁶ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 37-38.

²⁷ Charakteristika dřeva jednotlivých dřevin. DYNN, a.s. © 2010. *Lesy ČR*, s. p. [online]. Praha, © 2010 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.lesy.cz/drevo/charakteristika-dreva/Stranky/default.aspx>

Bříza (bříza bělokorá – *Betula Pendula*)

Strom výšky až 25 m s tloušťkou 0,75 m. Kořen je mělký dalekosahající. Kmen je přímý s bílou, červenohnědou až černě rozpukanou borkou, která se odlupuje v pásech. Koruna je řídká a nepravidelná.²⁸ Dřevo má bílou, naředlou i narůžovělou barvu.²⁹ Dřevo má středně tvrdé, pevné. Využití je v sadovnictví, pro rekultivace a na topení.

Lípa (lípa srdčitá – *Tilia Cordata*)

Strom dorůstá výšky 30 m a tloušťky kmene 1 m. Kořen je všestranně vyvinut s kořeny i napovrch půdy. Kmen lípy je přímý i křivý a ve stáří je boulovitý často i vykotlaný. Koruna bývá mohutná, hustá. Borka je rozpukaná, světle šedé až tmavé barvy.³⁰ Dřevo lípy je nažloutlé s hnědavým nádechem a letokruhy má zvlněné. Dřevo je měkké, lehké, dobře se štípe, je málo pružné. Využití na překližky, v truhlářství, řezbářství a na dřevěné uhlí.³¹

Topol (topol osika – *Populus Tremula*)

Dorůstá výšky 30 m a tloušťky do 1 m. Kořen je plošně rozvinutý, kmen je rovný sloupový s řídkou korunou.³² Borka je světle nazelenale šedá až bílá, dlouho hladká později rozpukaná. Letorosty jsou lysé a lesklé. Dřevo je měkké, lehké, málo trvanlivé. Použití na bedny překližky, vlákninové dříví, často je topol využíván i na palivo.³³

3.3. Složení a vlastnosti ovlivňující vhodnost dřevin na palivové dříví, měření palivového dříví

3.3.1 Složení a vlastnosti

Jsou různé vlastnosti, které ovlivňují dřevo a pro jaký účel bude využito. Ve složení dřeva převládá celulóza s podílem větším jak polovina dřevní hmoty. Dřevo obsahuje hemicelulózu, lignin (obě 20-30%) a ostatní látky. Jednou z významných ostatních látek je pryskyřice a

²⁸ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 36-37.

²⁹ Charakteristika dřeva jednotlivých dřevin. DYNN, a.s. © 2010. *Lesy ČR, s. p.* [online]. Praha, © 2010 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.lesycr.cz/drevo/charakteristika-dreva/Stranky/default.aspx>

³⁰ Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 50-51.

³¹ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. s 102,110. ISBN 07-074-87

³² Slávik, Martin. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004. s 47-49.

³³ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. s 110. ISBN 07-074-87

alkaloidy. Obecně lze říci, že čím dřevo obsahuje více pryskyřic a tříslovin je tmavší, tím i trvanlivější. Pryskyřice pak svým obsahem pozitivně ovlivňuje i výhřevnost dříví.³⁴

Rozdělení dřevin na tvrdé a měkké

„Tvrdost dřeva představuje odpor, který dřevo klade proti vnikání cizího tělesa. Z hlavních jehličnatých dřevin je nejtvrdší modřín, následuje borovice, smrk a jedle. Z listnatých tvrdých dřevin je to dub, buk, jasan, javor, habr, jilm, bříza a z měkkých listnatých dřevin lípa, olše, topol, osika a vrba (podle ČSN 480050)“.³⁵

Výhřevnost

Výhřevnost je množství tepla (uvolněné energie udávané v MJ) vzniklého úplným spálením jedné jednotky paliva obvykle (1 kg, 1 m³).

„Výhřevnost dřeva je ovlivněna vlhkostí paliva, hustotou a druhem dřeviny, která je k hoření použita. U měkkého dřeva se výhřevnost pohybuje od 19.122 MJ.kg⁻¹ do 21.099 MJ.kg⁻¹ a u tvrdého dřeva od 18.396 MJ.kg⁻¹ do 20.091 MJ.kg⁻¹“.³⁶

Vlhkost dřevin

Vlhkost dřeva se projevuje v objemové hmotnosti dřeva. „Čerstvě vytěžené dřevo obsahuje až 60% vody, což se projevuje nízkou výhřevností. Optimum relativní vlhkosti dřeva je okolo 30-35% (relativní vlhkost je vztažena k výchozí hmotnosti dřeva). Pokud je dřevo vhodně skladováno, je po dvou letech vlhkost dřeva na optimální vlhkosti 20-30%. Tato optimální vlhkost dřeva se projevuje na účinnosti a proces hoření je rovnoměrný. Nižší vlhkost u dřeva je využívána u ekopaliv (brikety a pelety)“³⁷.

Hmotnost dřeva

Hmotnost dřeva má význam pro zvolení vhodného prostředku k dopravě dříví. Objemová hmotnost je ovlivněna obsahem vody ve dřevě. V syrovém dřevu se obsah vody pohybuje okolo 35-50% hmotnosti a u topolů i přes 60% hmotnosti vody (do dvou měsíců po těžbě).

³⁴ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. 376 s. ISBN 07-074-87

³⁵ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. 376 s. ISBN 07-074-87

³⁶ SIMANOV, Vladimír. *Pěstování dřevin pro energetické využití a energetické využití dřeva*. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská univerzita v Brně, 2004. 79 s.

³⁷ SIMANOV, Vladimír. *Pěstování dřevin pro energetické využití a energetické využití dřeva*. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská univerzita v Brně, 2004. 79 s.

Tabulka 1 - Výhřevnost dřeva jednotlivých dřevin

Výhřevnost hlavních druhů palivového dřeva a objemová hmotnost						
Druh paliva	Objemová hmotnost sušiny	Objemová hmotnost při vlhkosti 25 %		Výhřevnost při vlhkosti 25%		
	[kg/m ³]	[kg/pm]	[kg/rm]	[MJ/kg]	[MJ/pm]	[MJ/rm]
Smrk	430	575	415	13,1	7350	5440
Jedle	430	575	415	14	8040	5800
Borovice	510	680	495	13,6	9250	6730
Modřín	545	725	525	13,4	9720	7040
Topol	400	530	360	12,3	6540	4440
Bříza	585	780	525	13,5	10550	7100
Olše	480	640	430	12,9	8260	5550
Jasan	650	865	585	12,7	11010	7450
Habr	680	905	610	12,1	10970	7400
Buk	650	865	585	12,5	10830	7320
Dub	630	840	565	13,2	11050	7430

[plm], [pm] = 1 m³ plné dřevní hmoty (plnometr, pevný metr)
 [prm], [rm] = 1 m³ rovných polen, obsahuje 60–75 % dřeva (prostorový metr)
 [prms] = 1 m³ volně ložené nezhutněné štěpky (prostorový metr)

Zdroj: TZB-info. Topení pohledem ekonoma – topíme dřevem (III.díl) [online]. Praha:Výhřevnost hlavních druhů palivového dřeva a objemová hmotnost,[2013] [cit. 2015-02-01]. Dostupné z WWW:<<http://vytapani.tzb-info.cz/kotle-kamna-krby/9766-topeni-pohledem-ekonoma-topime-drevem-iii-dil>,ISSN1801-4399

3.3.2 Vhodnost na palivové dříví

Jedním z hlavních důvodů k využití dřevin na palivové dříví je fakt, že se jedná o palivo šetrné k přírodnímu prostředí, dobře obnovitelný a udržitelný zdroj energie. Dřevo se po těžbě druhoáním a manipulací surového dříví rozřídí do jednotlivých sortimentů jakostních tříd (dle norem ČSN).

Dřeviny jsou tříděny od těch nejkvalitnějších jakostních tříd až k nižším jakostním třídám. Největším zájem je o dřevo vyšších jakostí, pro svou kvalitu a méně vad. Palivové dříví patří do poslední jakosti dřeva a oproti ostatním jakostním třídám je méně žádaným a ceněným. „Z hlediska technologického může být každý sortiment dříví nahrazen sortimentem vyšší jakosti“.³⁸ Do palivového dřeva spadají všechny dřeviny, které svojí kvalitou nejsou vhodné pro jiné využití a kvalitativně ho popisují normy „ČSN 480055 – Jehličnaté sortimenty surového dříví a ČSN 480056 – Listnaté sortimenty surového dříví“.³⁹ U obou norem je palivové dříví řazeno v VI. jakostní třídě.

³⁸ SIMANOV, Vladimír. Pěstování dřevin pro energetické využití a energetické využití dřeva. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská univerzita v Brně, 2004. 79 s

³⁹ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. 376 s. ISBN 07-074-87

Charakteristika VI. jakostní třídy

„Je zpracovávána ze všech jehličnatých a listnatých dřevin a dodává se v kůře s tloušťkou od 3 cm. Polena tlustší než 30 cm se štípou. Listnaté dřeviny jsou tříděny na tvrdé a měkké listnaté dřeviny. Obvyklá délka polen je 1,0 m a kratší polena by neměla být menší 15 cm. Polena delší jak 1,0 m je po dohodě možno dodat pouze v případech, kdy podíl dříví vyšší jakostní třídy v polenu je menší než 1,0 m. Ve dřevě jsou povoleny vady ve formě suků, trhlin, vad růstu, napadení dřeva hmyzem a ostatních neuvedených vad. Výjimka je u dříví, které svojí trouchnivostí a hnilobou (po napadení houbami) se při běžné manipulaci rozpadá. Pokud je poleno průběžně duté musí se rozštípnout“.⁴⁰

3.3.3 Měření palivového dříví – stanovení objemu

U Lesní správy Děčín, je vnitřním podnikovým pokynem „Stanovování cen samovýroby“ stanoveno, že vytěženého množství dříví bude změřeno dle „Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví ČR Praha 2008“.⁴¹

Základní jednotkou k evidování dříví je m³ - plnometr (plm), který udává objem kulatinových výřezů. Palivové dříví se většinou eviduje v prostorových metrech a pro snadné měření se rovná do hrání. „Při měření prostorových mír hráně, zjišťujeme její šířku, délku a výšku. Rozměry hrání se zjišťují s přesností na 0,01 m (1 cm).

Šířka hráně (š)

Je dána podle jmenovité délky polen nebo jmenovité délky dříví standardních délek.

Délka hráně (l)

Představuje nejkratší vzdálenost dvou krajních bodu změřených u paty hráně.

Výška hráně (h)

Před měřením výšky se hráň rozdělí na pomyslné sekce, čímž je délka jednotlivých sekcí 1m, popř. 2 m u hráně při délce nad 10 m. Výška hráně se spočítá jako aritmetický průměr

⁴⁰ ŠKAPA, Miroslav. et al. *Lesní těžba*. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. 376 s. ISBN 07-074-87

⁴¹ *Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví v ČR 2008*. 1.vyd. Praha: Lesnická práce, 2007. 147 s. ISBN 978-80-87154-014

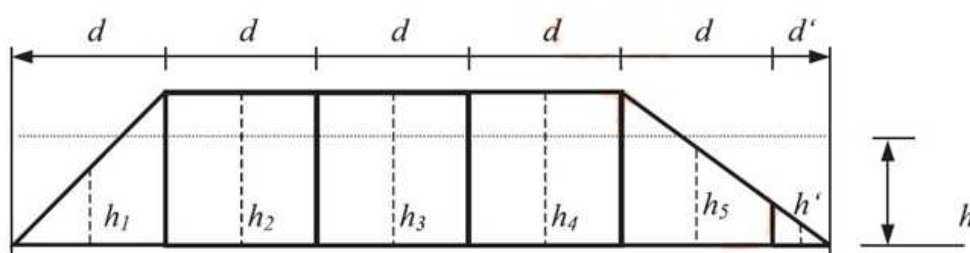
z jednotlivých měření výšky v polovině délky každé sekce, včetně případné poslední neúplné sekce“.⁴²

$$h = \frac{(h_1 + \dots + h_n) \times d + h' \times d'}{n \times d + d'}$$

Výška hráně – vzorec

43

Obrázek 2 - Princip měření dříví v hráních

h..... výška hráně, $h_1 \dots h_n$ výška sekce, d délka sekce,
 n počet sekcí, d' délka neúplné sekce, h' výška neúplné sekce.

Zdroj: Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví v ČR 2008. 1.vyd. Praha: Lesnická práce, 2007. 147 s. ISBN 978-80-87154-014 (str.52)

Objem hráně

$$V = ((h_1 + \dots + h_n) \times d + h' \times d')$$

Objem hráně – vzorec

Ke zjištění plnometru (objemu) se používá redukční faktor (převodní koeficient). Redukční faktor (převodní koeficient) vyjadřuje podíl objemu dříví na jeden prostorový metr hráně.

Lesní správa Děčín a Národní park České Švýcarsko má shodný „převodní koeficient: jehličnaté 0,64 a listnaté 0,54“.⁴⁵

⁴² Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví v ČR 2008. 1.vyd. Praha: Lesnická práce, 2007. 147 s. ISBN 978-80-87154-014

⁴³ Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví v ČR 2008. 1.vyd. Praha: Lesnická práce, 2007. 147 s. ISBN 978-80-87154-014

⁴⁴ Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví v ČR 2008. 1.vyd. Praha: Lesnická práce, 2007. 147 s. ISBN 978-80-87154-014

4. Pracovní postup

Těžba dříví vychází ze souboru navazujících, dnes již propracovaných pracovních postupů. Zohledněním kritérií u každého těžného stromu si určíme pracovní postup. Tato kritéria jsou u každého stromu jiná a u každého stromu hodnotíme objem, tvar, těžiště, hmotnost a stanoviště kácení. Pracovní postup se upravuje i podle toho, kde strom stojí (budovy, pozemní komunikace, tratí, elektrického vedení, atd.).

4.1. Postup těžby při samovýrobě

Skládá se z jednotlivých postupů z hlediska časové posloupnosti.

Přípravné práce

Určení směru pádu stromu – přihlíží se k terénním podmínkám, růstu stromu, naklonění stromu, tvaru koruny a k bezpečnosti práce. Těžba se provádí beze škod na stojícím porostu nebo jiných objektech. Vymezení nebezpečného prostoru ohrožení, který je dán ve směru pádu stromu. Jedná se o kruhovou plochu o poloměru nejméně dvojnásobné délky stromu určeného ke skácení.

Úprava pracoviště

Provedeme obhlídku pracoviště a jeho úprav. Zvolíme promyšlený pracovní postup. Proveďte se odstranění překážek, které by vadily volnému pohybu pracovníku. Potřebné pracovní nářadí uložíme poblíž a od stanoveného směru pádu stromu. Stanovíme a upravíme ústupovou cestu, po které se pohybují pracovníci. Nejlépe šikmo dozadu od osy káceného stromu. Následně odstraníme nebo zpracujeme nebezpečné překážky (vyvrácené a zavěšené stromy).

Očištění spodní části kmene

Nejprve odstraníme překážející větve v blízkosti zamýšlených řezů. Odvětvení je provedeno motorovou pilou do výšky 1,3 m. Na stromě ve stejné výšce odstraníme kořenové náběhy, které překáží ve vedení jednotlivým řezů. Čím více je profil podobný kruhu, tím je směr pádu jistější.

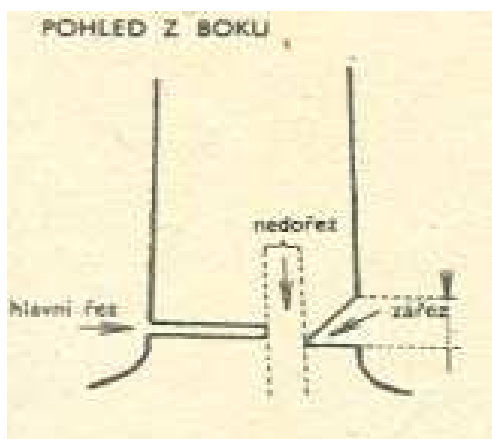
⁴⁵ Lesy České republiky s.p., Lesní správa Děčín, Minimální ceník pro samovýrobu palivového dříví a tyčí, klestu a starých oplocenkových dílů při prodeji v drobném na rok 2014 (bez DPH) na LS Děčín s aktualizovaným odbytovým číselníkem (s platností od 1.1.2014 do 31.12.2014). Děčín: LS Děčín, 2014. 1s.

4.1.1 Vlastní kácení stromu

Vytvoření zářezu

Provádí se u stromů nad 15 cm tloušťky. Zářez slouží k dodržení bezpečnému a žádoucímu směru pádu stromu a vytvoření dlouhé třísky. Provádí se vyřezáním dřeva ve tvaru klínu v bázi kmene a na straně pádu stromu. Nejprve se provádí spodní řez a pak šikmý. Hloubka zářezu je 20-30% tloušťky pařezu a výšky 30% tloušťky stromu.

Obrázek 3 - Zářez (pohled z boku)

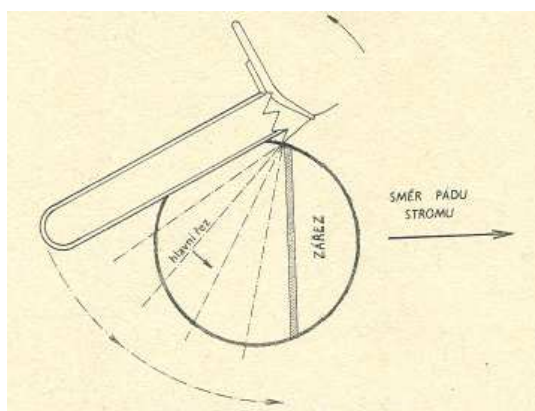

Zdroj: RADA, Otakar. Práce s motorovou pilou. 1. vyd. redaktorka Blanka ROSENBERGOVÁ. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1988, 192 s. 07-033-88. (str.93).

Provedení hlavního řezu

Hlavním řezem je provedeno oddělení kmene od pařezu, strom se nedořezává k záseku. Hlavní řez se vede tak, aby mezi násekem a hlavním řezem zůstal nedořez o šířce 2-5 cm (dle šíře stromu). U tlustších stromů je řez hlavní prováděn postupně.

Obrázek 4 - Hlavní vedení řezu

Zdroj: RADA, Otakar. Práce s motorovou pilou. 1. vyd. redaktorka Blanka ROSENBERGOVÁ. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1988, 192 s. 07-033-88. (str.96).

Vychýlení stromu do směru pádu

Po provedení hlavního řezu se k vychýlení stromu použijí klíny, přetlačná lopatka nebo vidlice. Tyto pomůcky se nasadí do středu hlavního řezu a provede se přetlačení stromu. Při pádu stromu proti svahu hrozí sesmeknutí stromu, proto se musí včas vyndat pila a ustoupit po připravené ústupové cestě.

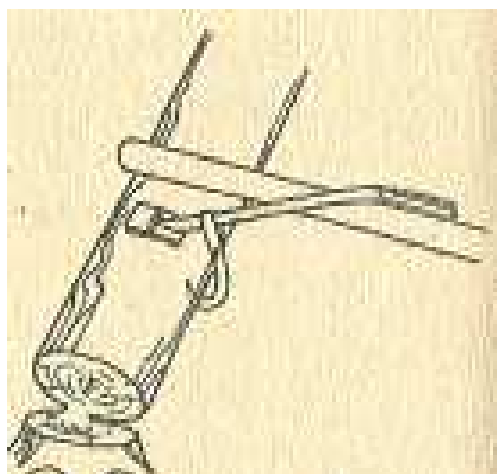
Uvolnění zavěšených stromů

Uvolňování zavěšených stromů je jedna z nejnebezpečnějších činností. Příčina zavěšených stromů bývá způsobena nahodile (větrem) nebo špatnou přípravou stromu ke kácení. Obvykle dochází k zavěšení (opření) stromu o korunu stromů sousedních nebo do větví stojícího stromu. Odřezávání stromu je zakázané a k uvolnění zavěšených stromů se používají způsoby:

Odsouvání oddenku zavěšeného stromu páčidlem – používá se u slabších stromů, jde o posouvání oddenku zavěšeného stromu směrem od stojícího stromu.

Otáčení obracákem kolem osy zavěšeného stromu – používáný k otáčení kmene při odvětvování. Skládá se z ocelového háku se zakaleným bodcem a spojovacím okem. Časté použití háku je v kombinaci s dřevorubeckou lopatkou. K uvolnění dochází při obracení kmene, kdy ho otáčíme od koruny stromu, na kterém je zavěšen. Tímto pohybem se může sesmeknout po větvích a koruně stojícího stromu.

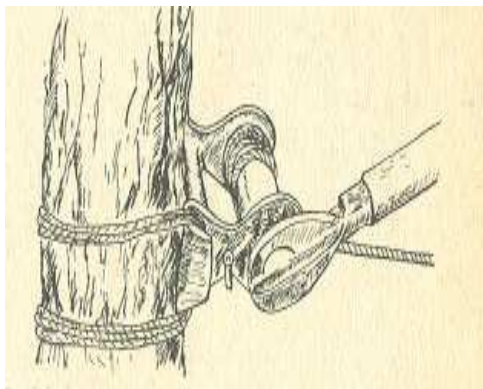
Obrázek 5 - Použití háku na dřevorubecké lopatce

Zdroj: RADA, Otakar. Práce s motorovou pilou. 1. vyd. redaktorka Blanka ROSENBERGOVÁ. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1988, 192 s. 07-033-88. (str.112).

Použití speciálního stahováku – „Stahovák se v bezpečné vzdálenosti připevní na stojící strom, pomocí lanka přes kladku je zavěšený strom stahován do bezpečného prostoru. Před uvolňováním zavěšeného stromu odstraníme překážky, které stojí v cestě tahu nebo se těmto, vhodným umístěním vyhýbáme“.⁴⁶ Často může dojít ke skluzu zavěšeného stromu.

Obrázek 6 - Stahováku zavěšených stromů

Zdroj: RADA, Otakar. Práce s motorovou pilou. 1. vyd. redaktorka Blanka ROSENBERGOVÁ. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1988, 192 s. 07-033-88. (str.113).

Stahování lanem navijáku – při vyčerpání všech možností k uvolnění stromu se jako poslední možnost používá traktorový naviják. Je používán na přímý tah, nebo za použití kladky. Podle způsobu zavěšení stromu se volí směr pojezdu.

4.1.2 Dokončovací práce po skácení

Po pádu stromu se zařezává tříska a plocha nedořezu, pokud se jedná o rovnané dříví, u toho se tato úprava neprovádí.

Odvětvování stromů

Odvětvování stromu navazuje na kácení stromu, odvětvováním zbavujeme ležící kmen větví. Při samovýrobě se nejčastěji používá motorová pila nebo sekera. Postupuje se od oddenku k vršku stromu a jsou používány různé postupové metody odvětvování. Hlavním účelem postupů je zbavit kmen větví bezpečným způsobem a v krátké době.

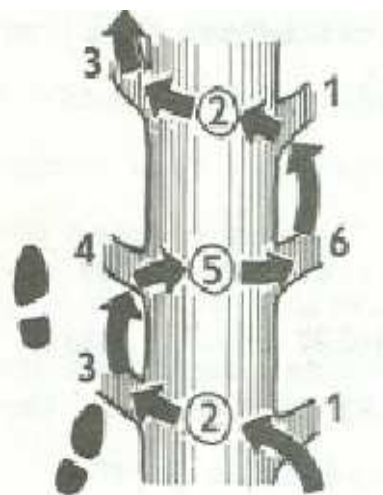
⁴⁶ RADA, Otakar. Práce s motorovou pilou. 1. vyd. redaktorka Blanka ROSENBERGOVÁ. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1988, 192 s. 07-033-88.

„Odvětšování je ovlivněno dřevinou, tloušťkou kmene a terénním umístěním kmene“⁴⁷. Při odvětšování sekou se odsekávají jedním sekem tenké větve. Tlustší větve se naseknou ve směru od vrcholu a doseknou se několika sekami směřovanými od oddenku. Stejný postup se provede i u tlustých větví, kdy se naseknutí provede několik centimetrů nad povrchem kmene a doseknutí opět několika sekami od oddenku. Při odvětšování motorovou pilou se používá metoda šestifázová, tlustých větví a švihová.

Šestifázová metoda

Metoda se používá u větví s pravidelným přeslenitým větvením a u větví, které nejsou napružené. Při odřezávání první větve se začíná na pravé straně kmene. V odřezávání se postupuje z pravé strany kmene přes jeho horní část do levé části kmene, odkud se v odřezávání větvi pokračuje k pravé části kmene. Z pravé strany začne nový cyklus odřezávání větví.

Obrázek 7 - Postupu šestifázové metody

Zdroj: KLÍMA, Jan, et al. Lesář - Dřevorubec. 1. vyd. Ministerstvo lesního hospodářství a vodního hospodářství ČR. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1979, 290 s. 07-065-79. (str.157).

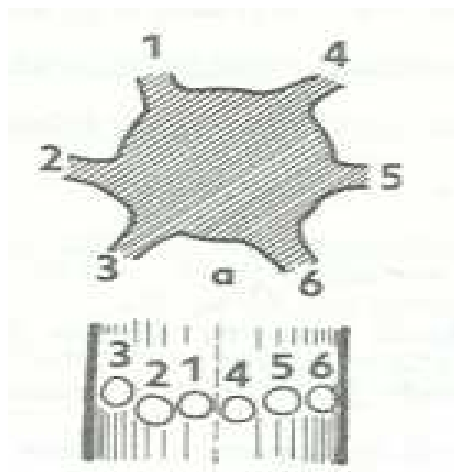
Odvětšování tlustých větví (Odvětšování podle povrchové přímky kmene)

Postup je používán k odvětšování tlustých větví a větví, které jsou napruženy (tlakové, tahové dřevo). Větve se odřezávají s ohledem na jejich pnutí a pružení. Řez motorovou pilou

⁴⁷ RADA, Otakar. Práce s motorovou pilou. 1. vyd. redaktorka Blanka ROSENBERGOVÁ. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1988, 192 s. 07-033-88.

se začne na straně tlaku a dořezání na straně tahu. U této metody je kmen pomyslně rozdělen na dvě poloviny. Odřezávání větví se provádí na levé straně kmene a potom na pravé straně. Tento cyklus se opakuje u dalšího přeslenu.

Obrázek 8 - Postupu metodou tlustých větví

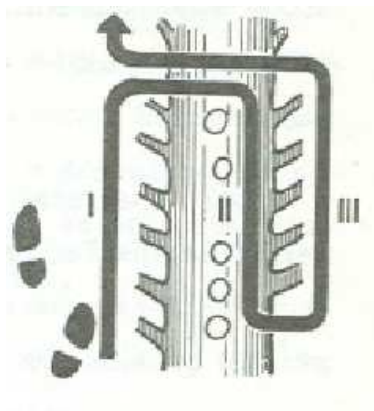

Zdroj: KLÍMA, Jan, et al. Lesář - Dřevorubec. 1. vyd. Ministerstvo lesního hospodářství a vodního hospodářství ČSR. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1979, 290 s. 07-065-79. (str.157).

Švihová metoda

Je používána u odvětšování tenkých větví nebo tenčích stromů. U této metody se začíná s odvětšováním na levé straně kmene, kde se rychlým pohybem ořežou všechny větve v dosahu dřevorubce, následuje ořezání větví ve vrchní části kmene a směrem k oddenku se ořežou zbývající větve na pravé straně kmene.

Obrázek 9 - Schéma postupu – metoda švihová

Zdroj: KLÍMA, Jan, et al. Lesář - Dřevorubec. 1. vyd. Ministerstvo lesního hospodářství a vodního hospodářství ČSR. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1979, 290 s. 07-065-79. (str.157).

4.2 Soustředování dříví při samovýrobě

Soustředování dříví navazuje na těžbu dřeva. U samovýroby se soustředování dříví provádí v první fázi v místě těžby (na pařezu) nebo na odvozním místě, kam má samovýrobce povinnost dřevo soustředit a rozdělit do sortimentu. Následným předáním dřeva od lesníka může být dřevo kupujícím soustředěno na odvozní místo nebo k pozemní komunikaci. Smluvně může být samovýroba ošetřena, s uvedením termínu odvozu dřeva z lesa.

Při samovýrobě se nejčastěji dříví vynáší ručně nebo vláčením. Z nepřístupných míst porostů se dříví přemísťuje vytahováním, spouštěním, házením. Při soustředování mohou být používána lana a samosvěrné kleště. Tyto způsoby soustředování jsou fyzicky namáhavé a využívají se pro menší množství dřeva, čemuž samovýroba odpovídá.

Odvoz dříví u samovýroby je většinou prováděn kupujícím. Je prováděno z místa, kam bylo dříví soustředěno a připraveno k odvozu. LS Děčín a NPČS ve smlouvě o samovýrobě vydává povolení k vjezdu do lesa a při provádění těžby a dopravě dříví po lesních odvozních cestách.

Podle odváženého množství dříví je volen i způsob dopravy – osobní vozidlo s přípojným vozíkem nebo nákladní vozidlo. Dříví se většinou nakládá a skládá ručně. Přepravované dříví musí být správným způsobem zajištěno (popruhy, sítěmi), aby při převozu nedošlo k ohrožení účastníku silničního provozu.

4.3 Nástroje, stroje používané při samovýrobě

4.3.1 Nástroje

Sekera

Je nejstarším nástrojem používaným při těžbě dřeva. Používá se k podtínání, vysekávání záseku, odvětčování a štípání dřeva. Skládá se z ocelové části klínového tvaru a topůrka z dřevěného nebo plastového materiálu. Svým tvarem líčí se jednotlivé typy – druhy seker liší. K údržbě je vhodné používat brousky pro přiosťování ostří a pilník na vzniklé poškození břitů. Při velkém poškození se břit obnovuje na pískových brusech brusky.

Sekera podtínací – používá se na vysekávání záseku, kořenových náběhů. Hmotnost je 1,4 - 1,8 kg. Má zakulacené ostří a nezakusuje se do dřeva.

Sekera odvětvací – používá se k odvětčování pokácených stromů. Hmotnost je 1,0 - 1,5 kg. Má široké ostří, umožňuje jedním úderem useknout větev.

Sekera univerzální – Její využití je všestranné, využívá se k podtínání, odvětvování i štípání. Hmotnost je 1,2 - 1,6 kg. Sekera je na topůrko nasazena kolmo. Má širší kruhovitě ostří.

Sekera štípací – používá se ke štípání polen, hmotnost je 1,6 - 2,5 kg. Sekera je na topůrko nasazena kolmo. Má tvar podobný klínu.

Dřevorubecký kalač – používá se na štípání polen nebo k zatloukání klínů při kácení a štípání. Hmotnost je 3 – 4 kg. Má masivní úzké ostří.

Samonavíjecí pásmo

Slouží k měření délek těženeho dříví. Skládá se z pouzdra, pružiny a z pásma, které je dělené po centimetrech a metrech. Pásmo je ukončeného háčkem, délka pásma je 15 až 25m.

Vynášecí kleště

Požívají se k manipulaci nebo na vynášení kratších výřezu.

Dřevorubecký klín

Podle požití jsou používány klíny pro těžbu a na štípání polen. Jsou z různých materiálů – plast, kov, dřevo. Při řezání motorovou pilou jsou používány dřevěné nebo plastové klíny, které nepoškodí lištu nebo řetěz motorové pily.

Dřevorubecká přetlačná lopatka

Dřevorubecká přetlačná lopatka je využívána při kácení jako páka, která umožňuje vychýlení stromu do směru pádů. Pokud je doplněna o hák, používá se k otáčení pokácených kmenů jako obracák.

4.3.2 Stroje

Jednomužná motorová pila

Motorová pila je dnes běžným pracovním nástrojem a je nejčastěji používána v lesnictví. Jedná se o pracovní nástroj ovládaný jedním pracovníkem a je součástí výbavy každého dřevorubce. Řetězová pila má různé druhy pohonu, kdy nejčastěji využívaný je se spalovacím motorem. Motorové pily mají tři základní prvky motorová, řezací a nosná část.

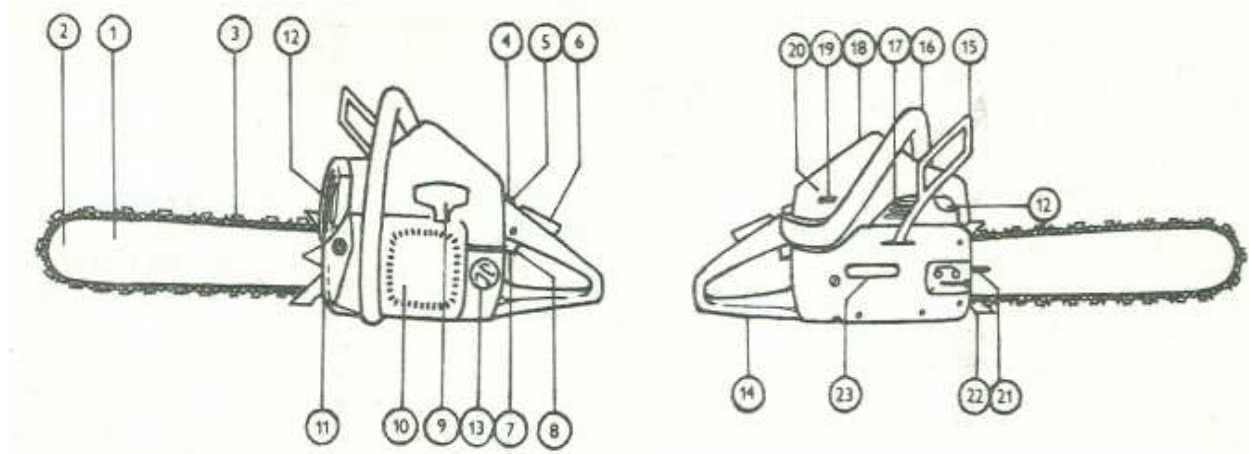
Dle používání mohou být pily děleny do kategorií podle:

- druhu motoru
- hmotnosti s výkonnostní třídy

- konstrukce
- délky řetězové lišty,
- způsobu využití: profesní, farmářské, hobby
- výrobce

U motorových pil je využíván spalovací motor, který pohání spojený řetěz dokola po obvodu řezové lišty. Pilový řetěz má po svém obvodu naostřené zuby, které jsou schopny při pohybu vnikat do dřeva a provádět řez využívány k oddělování dřeva.

Obrázek 10 - Popis částí motorové pily:

1) - lišta, 2) - Oblouková část lišty, 3) - řetěz, 4-5) - vypínač zapalování, 6) - pojistka plynu, 7) - sytič, 8) – plynová páčka, 9) - startovací rukojeť, 10) - kryt startovacího zařízení, 11) - olejová nádrž, 12) - tlumič výfuku, 13) - uzávěr benzínové nádrže, 14) - rukojeť pily, 15) - brzda řetězu, 16) - přední rukojeť pily, 17) - válec, 18) – zapalovací svíčka, 19) - karburátor, 20) - vzduchový filtr, 21) - napínací zařízení lišty, 22) – zubová opěrka, 23) – spojka.

Zdroj: RADA, Otakar. Práce s motorovou pilou. 1. vyd., redaktorka Blanka ROSENBERGOVÁ. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1988, 192 s. 07-033-88. (str.12).

4.4 Skladování palivového dříví

Skladování dříví se provádí v prostoru těžby nebo na odvozním místě. U skladovaného netříděného dříví se nehledí na sortiment. Tříděného dříví se ukládá do hraní, kde je sortiment stejný. U palivového dřeva je výška hraní od 0,55m a její násobky. Délka dříví v hraní musí být jednotná. Dříví takto skladované je po krátkou dobu, než je převedeno vlastnické právo na kupujícího (samovýrobce).

Skladování palivového dříví - špalíků

Pro využití dřeva na palivo je vhodné, aby se zbavilo přebytečné vlhkosti. Pro rychlejší vysoušení čerstvě vytěženého dřeva je vhodné ho nařezat a naštípat ještě před uskladněním. Délka dřeva – špalíků je upravována dle velikosti daného topeniště. Pro optimální výhřevnost se doporučuje dřevo skladovat dva až tři roky. Po této době se vlhkost dřeva pohybuje okolo 20% vlhkosti. Prostor pro skladování dřeva by měl být na vzdušném místě, chráněn před deštěm a vlhkostí. Dřevo je možné skladovat volně ložené v klecích nebo jako rovnané, kdy se na sebe ukládají vrstvy polen křížem.

4.5 Bezpečnost práce, ochranné pracovní pomůcky dřevorubce

Bezpečnost práce

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je souhrn technických a organizačních opatření zakotvených v právních předpisech a normách. Základní pravidla, kterými se musejí pracovníci a zaměstnavatelé řídit:

- „Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů“.⁴⁸
- „Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovně právních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovně právní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů“.⁴⁹
- „Nařízení vlády č.28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru. (v tuto chvíli se jedná o nejnovější právní předpis, který řeší BOZP v lesním hospodářství)“.⁵⁰

⁴⁸ ŠALAMON, Pavel. *Bezpečnost práce v lesnictví: (BOZP při práci v lese a na pracovištích odborného charakteru)* [online]. Vyd. 2. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2008, 1 CD-R [cit. 2015-02-02]. ISBN 978-80-86973-81-4.

⁴⁹ ŠALAMON, Pavel. *Bezpečnost práce v lesnictví: (BOZP při práci v lese a na pracovištích odborného charakteru)* [online]. Vyd. 2. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2008, 1 CD-R [cit. 2015-02-02]. ISBN 978-80-86973-81-4.

⁵⁰ ŠALAMON, Pavel. *Bezpečnost práce v lesnictví: (BOZP při práci v lese a na pracovištích odborného charakteru)* [online]. Vyd. 2. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2008, 1 CD-R [cit. 2015-02-02]. ISBN 978-80-86973-81-4.

4.5.1 Základní zásady vyplývající z bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP)

Zásady práce s motorovou pilou

- „Dodržovat pokyny výrobce uvedené v návodu k obsluze. Vyvarovat se nebezpečným postupům, na které výrobce upozorňuje.
- Převážovat pilu s krytem nasazeným na řetězu (řezací části).
- Kontrola stavu před použitím a nepoužívat pilu bez ochranného krytu, nebo jsou-li nefunkční bezpečnostní prvky pily.
- Při práci s pilou používat ochranné pomůcky doporučené výrobcem pily.
- Údržbu a čištění pily provádět jen při vypnutém chodu motoru.
- Nedoplňovat provozní kapaliny v blízkosti otevřeného ohně.
- Dodržovat pracovní postupy při manipulaci s motorovou pilou.
- Nezkracovat napružené kmeny, nepřidržovat nohou nebo rukou zkracované dříví.“⁵¹

Kácení

- „Kácení stromů provádět, tak aby práci nevykonával osamocený pracovník.
- Pracovníci provádějící kácení musejí být vybaveni ochrannými pomůckami.
- Před zahájením kácení vyčistit od překážek blízké okolí stromu, zajistit bezpečnou ústupovou cestu šikmo dozadu od směru padajícího stromu, zesílené kořenové náběhy odříznout a odvětvit spodní část stromu (do výše ramen).
- Při kácení musí být zachována vzdálenost pracovníku (ohrožený prostor kruhové plochy) na dvě výšky stromu těžného v porostu.
- Kácení je zakázáno za silného větru, kdy by nešlo bezpečně zajistit určený směr kácení stromu, klesne-li viditelnost pod dvojnásobnou délkou kácených stromů a při stálé teplotě pod -15 °C.
- U stromu o průměru nad 15 cm dodržovat stanovené parametry zářezu a hlavního řezu.
- Hlavní řez se nesmí nikdy spojit se zásekem.
- Neprovádět hlavní řez při kácení stromu.

⁵¹ ŠALAMON, Pavel. *Bezpečnost práce v lesnictví: (BOZP při práci v lese a na pracovištích odborného charakteru)* [online]. Vyd. 2. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2008, 1 CD-R [cit. 2015-02-02]. ISBN 978-80-86973-81-4.

- Při práci s napruženými kmeny vést první řez na straně tlaku a doříznutí kmene na straně tahu a stát mimo směr pružení.
- Zavěšené stromy uvolňovat za pomoci pomůcek.⁵²

Soustředování dříví

Při samovýrobě se nejčastěji vynáší ručně nebo vláčením na odvozní místo, k silničním komunikacím. Při této práci může docházet k vážným úrazům, kterým můžeme předcházet vhodnými pracovními postupy a dodržováním bezpečnosti práce.

Je zapotřebí používat ochranné pomůcky a hlavně kvalitní pevnou obuv. Před zahájením soustředování dříví odstranit překážky a určit ohrožené prostory pro jednotlivé úkony.

Na pracovišti kde se současně kácí, neprovádět soustředování dříví v kratší vzdálenosti od místa, než je dvojnásobek výšky káceného stromu.

Odvoz dříví

Je používána další doprava dříví po silničních komunikacích.

Nakládání nebo vykládání dříví z odvozního prostředku nemá probíhat dříve, než je odvozní prostředek zajištěn proti pohybu a převracení. Naložené dříví určené k přepravě na pozemních komunikacích musí být řádně zajištěno (pomocí sítí nebo upevňovacích popruhů).

4.5.2 Ochranné pomůcky

Při provádění těžby samovýrobou musí být pracovník, který jí provádí vybaven náležitou výstrojí a výbavou. Použitá výstroj pomáhá mírnit negativní vlivy (hluk, vibrace) spojené s těžbou. Dnes je nejvhodnější využívat pomůcky s použitím protipořezových materiálů, které můžou při nahodilé situaci zabránit i vážným úrazům.

Základní ochranné pomůcky:

Přilba s ochranou sítkou zraku – může být doplněna o brýle na ochranu zraku.

Chrániče sluchu – nejčastěji jsou používané sluchátka připevněné k ochranné přilbě, účelem je tlumení hluku vznikajícího při práci s motorovou pilou.

⁵² ŠALAMON, Pavel. *Bezpečnost práce v lesnictví: (BOZP při práci v lese a na pracovištích odborného charakteru)* [online]. Vyd. 2. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2008, 1 CD-R [cit. 2015-02-02]. ISBN 978-80-86973-81-4.

Pracovní oděv – na pracovní obleky jsou kladeny nároky, tak aby svojí konstrukcí chránili před chladem, horkem, vlhkem a hlavně poraněním. Dnes je používán oranžový pracovní oblek s reflexními prvky a konstrukcí nepromokavou a prodyšnou (Goretex). Pro vyšší bezpečnost je vhodné používat protipořezové kalhoty, které zabrání proříznutí kalhot pilou.

Pracovní obuv - boty by měly být pevné, lehké s protiskluzovou podrážkou a špičky bot by měly být vyztuženy. Nejhodnější je užití bot, které jsou doplněné o protipořezové prvky.

Pracovní rukavice – chrání ruce před pořezáním, poškrábáním. Při práci s motorovou pilou je vhodné používat antivibrační a protipořezové rukavice.

5. Legislativa – zákony, sankce

Za pomoci legislativy je prováděna činnost státních orgánů, které jsou pověřeny k výkonu moci zákonodárné.

5.1 Zákony

Těžba na lesních pozemcích

Těžbu dříví (kácení dřevin prováděnou nejen samovýrobou) upravuje a reguluje zákon o lesích č. 289/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (lesní zákon).

Těžba dřeva na lesních pozemcích je specifikována v lesním zákoně, tento výslovně pojem „lesní těžba“ nedefinuje. V lesním zákoně definuje v § 2 písm. d), pouze „těžbu lesního porostu“ k zabezpečení funkcí lesa. Podrobnější členění „těžba dříví“ nebo „lesní těžba“ je vedena v § 2⁵³ a to na:

- „předmýtní úmyslná těžba“ (v písm. l),
- „mýtní úmyslná těžba“ (v písm. m),
- „nahodilá těžba“ (v písm. n),
- „mimořádná těžba“ (v písm. o),

⁵³ Zákon č. 289/1995 Sb.: Zákon o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon). AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289#p2>

Těžbu dříví upravuje § 33 zákona č. 289/1995 Sb., lesní zákon. Těžba v lese je vedena v § 33 odst. 3 zákona č. 289/1995 Sb., lesní zákon.

„Těžbu v lese, ve kterém vlastník lesa hospodaří bez schváleného plánu nebo bez protokolu o převzetí převzaté osnovy, lze provést jen se souhlasem odborného lesního hospodáře. Souhlas nelze odmítnout, není-li těžba v rozporu s ostatními ustanoveními tohoto zákona. Má-li těžba překročit 3 m³ na 1 ha lesa za kalendářní rok, musí vlastník lesa, jakož i ten, kdo koupil stojící lesní porost, i ten, kdo provádí těžbu, předem písemně vyrozumět orgán státní správy lesů a doložit vyjádření příslušného odborného lesního hospodáře. Pokud orgán státní správy lesů nesdělí osobě, která jej písemně vyrozuměla o záměru provést těžbu, své stanovisko do 30 dnů ode dne doručení vyrozumění, může tato osoba těžbu provést. Na vydání tohoto stanoviska orgánu státní správy lesů se nevztahují obecné předpisy o správním řízení“.⁵⁴

Těžba dřevin rostoucích mimo les

Ochranu dřevin rostoucí mimo les reguluje a upravuje:

- **Zákon České národní rady č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.**
- **Vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů.**

Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les je upravuje § 8 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a vyhláška č. 222/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení.

Povolení ke kácení dřevin se vyžaduje:

- pro dřeviny o obvodu kmene 80 cm a více, měřené ve výšce 130 cm nad zemí.
- pro zapojené porosty dřevin, pokud jejich celková plocha je 40 m²

⁵⁴ Zákon č. 289/1995 Sb.: Zákon o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon). AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289/zneni-20140501#p33-3>

- pro stromořadí (řada nejméně 10 stromů)

Povolení ke kácení dřevin se nevyžaduje:

- „pro dřeviny pěstované na pozemcích vedených v katastru nemovitostí ve způsobu využití jako plantáž dřevin
- pro ovocné dřeviny rostoucí na pozemcích v zastavěném území evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemku zeleň“.⁵⁵
- „pro dřeviny o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí.
- pro zapojené porosty dřevin, pokud jejich celková plocha nepřevyšuje 40 m²“.⁵⁶

Náležitosti v žádosti o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les:

- Fyzické osoby uvádějí: Jméno a příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu.
- Právníkové osoby uvádějí: název firmy nebo obchodní firma, identifikační číslo, adresa sídla.
- Označení katastrálního území a parcely, na které se dřeviny nachází.
- Stručný popis – specifikace (druh/cm) a umístění dřevin a situační zakres.
- Doklad o vlastnickém právu či nájemním nebo užívatelském vztahu k příslušným pozemkům (výpis z katastru nemovitostí) a to včetně písemného souhlasu vlastníka pozemku.
- Zdůvodnění žádosti
- Ke kácení dřevin na silničních a drážních pozemcích se dokládá stanovisko příslušného silničního nebo drážního správního orgánu.
- Situační zakres dřevin, žádost může být pro upřesnění doplněna o fotodokumentaci.

Žádost je možno napsat volnou formou a podává se:

- na obecní úřad

⁵⁵ Předpis č. 189/2013 Sb.: Vyhláška o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. AION CS S.R.O. Zákony pro lidi [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-189/zneni-20141101#p3>

⁵⁶ Předpis č. 189/2013 Sb.: Vyhláška o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. AION CS S.R.O. Zákony pro lidi [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-189/zneni-20141101#p3>

- na příslušnou správu - chráněné krajinné oblasti, území národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a jejich ochranných pásem.
- na krajský úřad – území přírodních rezervací, přírodních památek a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území.

Kácení dřevin se provádí v době vegetačního klidu (od 1. listopadu do 31. března). Orgán ochrany přírody může za provedené kácení uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu.

Oznámení kácení dřevin do 15 dnů od jeho provedení

- „Povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu“.⁵⁷
- Provedené kácení se musí následně oznámit orgánu, kterým je obecní úřady obcí s rozšířenou pravomocí do 15 dnů od jeho provedení. Orgánu ochrany přírody se dokládá nutnost zásahu (např. pořízenou fotodokumentací).

Oznámení kácení dřevin 15 dnů před provedením

- „kácení dřevin z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů
- při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků
- odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování těchto soustav
- z důvodů zdravotního stavu kácené dřeviny“⁵⁸

Kácení se písemně oznamuje nejméně 15 dnů předem na orgán ochrany přírody - obecní úřady obcí s rozšířenou pravomocí, „který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin“.⁵⁹

⁵⁷ Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114/zneni-20150101#p8-4>

⁵⁸ Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114/zneni-20150101#p8-2>

⁵⁹ Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114/zneni-20150101#p8-2>

5.2 Sankce

Sankce je nástroj Orgánu státní správy. Orgán státní správy ve své pravomoci řeší zjištěné porušení - jednání označené v zákoně jako přestupek. Přestupkového jednání se může dopustit fyzická osoba a právnická osoba. Způsobené jednání nemusí být způsobeno jen těžbou dříví. Přestupkové jednání dotýkající se těžby, včetně těžby samovýroby, je označeno a popsáno v Zákoně o lesích č. 289/1995 Sb., o změně a doplnění některých zákonů a v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Sankce na lesních pozemcích

Podle zákona o lesích č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, vykonává státní správu lesů: Obecní úřady obcí s rozšířenou působností, Krajské úřady a Ministerstvo zemědělství (mimo území vojenských lesů v působnosti ministerstva obrany a národních parků).

Orgán státní správy lesů může uložit pokutu do výše 15. tisíc Kč, tomu kdo:

- „(podle § 53 odst. 1 písm. n) těží nebo poškozuje stromy a keře lesních dřevin“.⁶⁰

Orgán státní správy lesu uloží pokutu do 1000000 Kč vlastníku lesa nebo jiné osobě, která:

- „(podle § 55 odst. 1 písm. d) provede neoprávněnou těžbu v množství překračujícím 3 m³ na 1 ha lesa za kalendářní rok“.⁶¹

Sankce za těžbu dřevin rostoucích mimo les

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a o změně a doplnění některých zákonů. „Orgány ochrany přírody jsou: Obecní úřady, pověřené Obecní úřady, Obecní úřady obcí s rozšířenou působností, Krajské úřady, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Správy národních parků, Česká inspekce životního prostředí a Ministerstva životního prostředí. Dalším orgánem ochrany přírody jsou újezdní úřady, které spadají pod Ministerstvo obrany“⁶².

⁶⁰ Zákon č. 289/1995 Sb.: Zákon o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon). AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289#p53>

⁶¹ Zákon č. 289/1995 Sb.: Zákon o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon). AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289#p55-1-d>

⁶² Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114#p75-1>

Orgány ochrany přírody ve své pravomoci vykonávají státní správu na úseku ochrany přírody a krajiny. Ve své pravomoci mohou:

- uložit fyzické osobě blokovou pokutu do 10. tisíc Kč, „(podle § 87 odst. 1 písm. e) tím, že nesplní ohlašovací povinnost určenou tímto zákonem“.⁶³
- Uložit fyzické osobě pokutu do výše 20. tisíc Kč „(podle § 87 odst. 2 písm. e) tím, že poškodí nebo bez povolení pokácí dřevinu rostoucí mimo les“.⁶⁴
- uložit fyzické osobě pokutu do výše 100. tisíc Kč „(podle § 87 odst. 3 písm. d) tím, že pokácí bez povolení nebo závažně poškodí skupinu dřevin rostoucích mimo les“.⁶⁵

Pokud je přešůpek spáován ve zvláště chráněném území a jedná se o zvláště chráněné dřeviny a památné stromy, může být pokuta do dvojnásobku uvedené sankce.

- Uložit právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti pokutu až do výše 1000000 Kč „(podle § 88 odst. 1 písm. b,c), tím že poškodí nebo zničí památný strom, poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les)“.⁶⁶

⁶³ Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114#p87-1>

⁶⁴ Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114#p87-2>

⁶⁵ Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114#p87-3>

⁶⁶ Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. AION CS S.R.O. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín, © AION CS 2010-2015 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114#p88-1>

PRAKTICKÁ ČÁST PRÁCE

6. Popis subjektů

Lesní správa Děčín a Národní park České Švýcarsko se nachází v Ústeckém kraji. V okrese Děčín na sebe LS Děčín a NPČS navazují společnou hranicí, kterou narušují lesní a nelesní pozemky obcí Hřensko, Mezná (spadající pod obec Hřensko), Srbská Kamenice, Jetřichovice, Janov a Růžová. Hranici u obou subjektů rozděluje LS Rumburk.

6.1 Lesní správa Děčín

Lesní správa Děčín spadá pod Krajské ředitelství v Teplicích, které spadá pod státní podnik Lesy České republiky.

Lesy České republiky jsou státním podnikem, který byl založen 1. ledna 1992. Hlavní náplní je obhospodařování lesního majetku ve vlastnictví státu a soukromých subjektů. Hlavní sídlo státního podniku se nachází v Hradci Králové.

Lesní správa Děčín zaměstnává jednoho lesního správce a třináct revírníků. Lesní správa Děčín se rozkládá na celkové ploše 74000 ha a obhospodařuje 22000 ha lesů. Na jednoho revírníka připadá průměrně necelých cca 1700 ha lesa. Celková těžba je prováděna cca 75 tis. m³ za rok 2013 včetně samovýrob. Předmětem samovýroby je prodej palivového dříví.

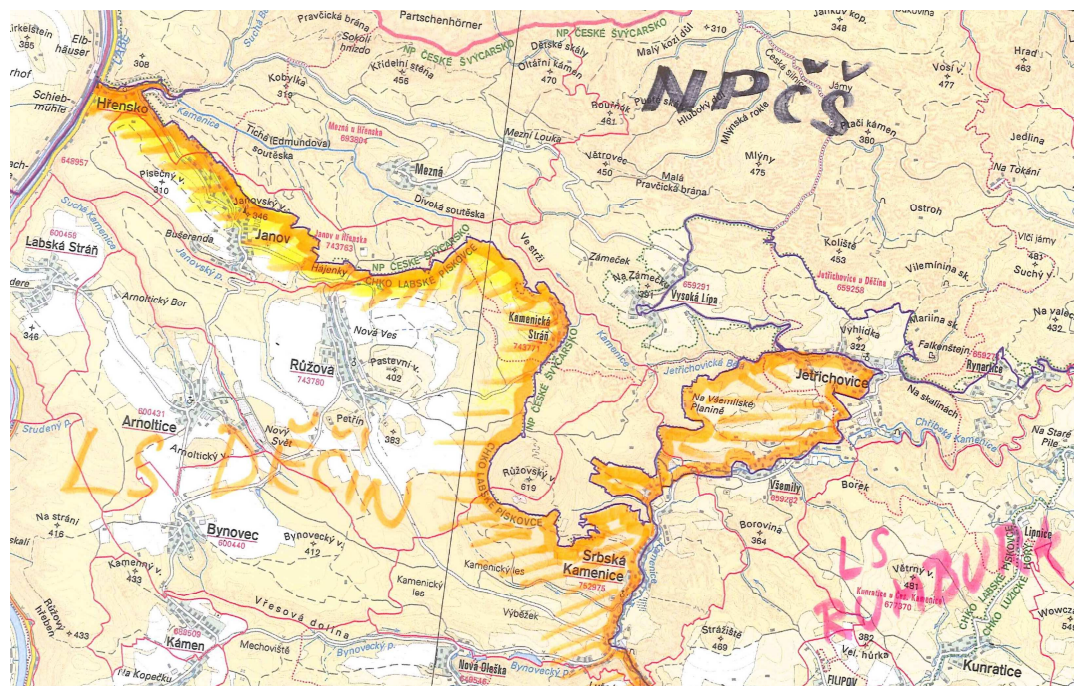
Z celkové plochy Lesní správy Děčín, je evidováno 328,78 ha pozemku jako ostatní plocha. Těžba dřevin rostoucích mimo les (na nelesních pozemcích) je z těchto ploch evidována a zahrnuta do celkové těžby.

„LS Děčín je rozdělena na 12 revírů, s velmi různorodým geografickým členěním. Prolínají se zde tři krajinné rázy, pás Krušných hor, kde je lesnické hospodaření ovlivněno následky imisní zátěže minulých let, velmi pestrá a bohatá krajina Českého středohoří a oblast CHKO Labské pískovce, s převážně jehličnatými porosty tvořícími spolu se skalními masivy zcela specifický celek. Dle kategorizace lesů zaujímá les hospodářský 52 %, 10 % les ochranný a 38 % les zvláštního určení“.⁶⁷

Následující mapa zobrazuje hranice mezi Národním parkem České Švýcarsko a Lesní správou Děčín.

⁶⁷ Charakteristika lesní Správy Děčín. DYNN, a.s. *Lesy České republiky* [online]. © 2010 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.lesycr.cz/ls240/charakteristika/Stranky/charakteristika.aspx>

Obrázek 11 - Mapa s vykreslenou hranicí Lesní správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko.

Zdroj: TOMS, Jiří. *Mapa hranice LS Děčín*. Děčín: LS Děčín, 2015, 1 s. mapa z aplikace ePES v majetku LČR.

„LHC Děčín má podíl skladby jehličnatých dřevin 69% a 39% listnatých dřevin“.⁶⁸

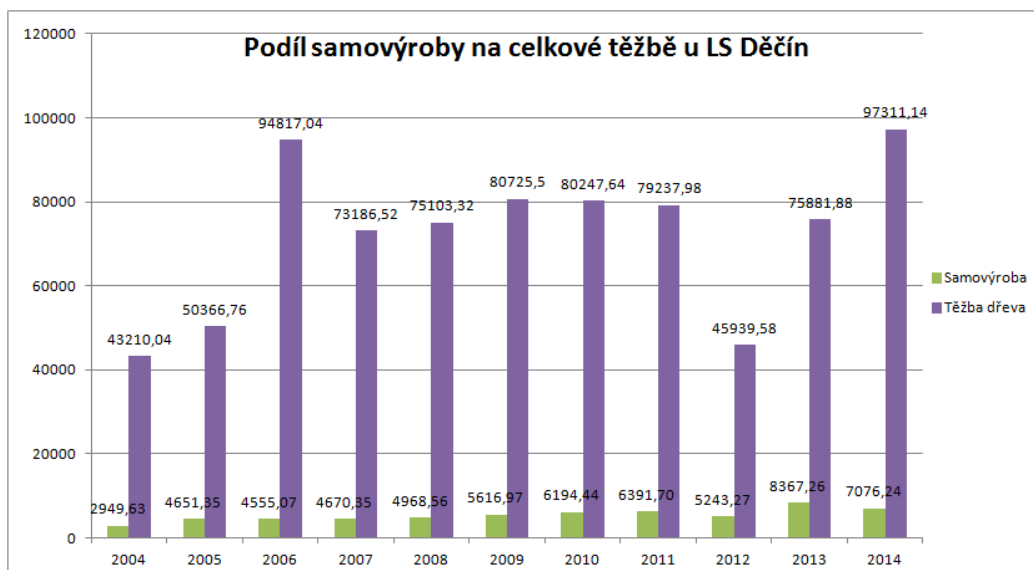
Samovýroba u Lesní správy Děčín je prováděna převážně v porostech náhradních dřevin, které vznikly na exhalačních kalamitních plochách v 80 letech minulého století. Výrazný podíl na samovýrobě u Lesní správy Děčín má bříza, která byla náhradní dřevinou.

Od roku 1995 dochází na Lesní správě Děčín k přeměně druhové skladby dřevin, zejména na LHC Sněžník. LHC Děčín se od roku 2015 s platností nového hospodářského plánu bude dělit na LHC Děčín a LHC Sněžník. Provedená samovýroba se u Lesní správy Děčín za posledních deset let na celkové těžbě podílela 7,62% což je celkově 60684,84m³ dříví.

Následující graf znázorňuje těžbu v LS Děčín za posledních 10 let s podílem samovýroby, kterým se v každém roce na těžbě podílí.

⁶⁸ Charakteristika lesní Správy Děčín. DYNN, a.s. *Lesy České republiky* [online]. © 2010 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.lesy.cz/ls240/charakteristika/Stranky/charakteristika.aspx>

Graf 1 - Podíl samovýroby na celkové těžbě u Lesní správy Děčín

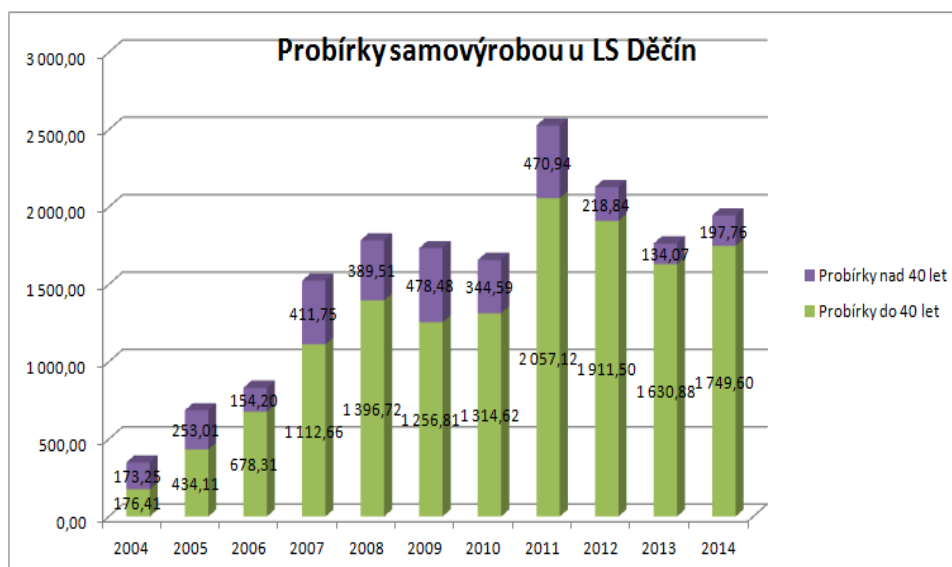

Zdroj: Vlastní zpracování. Zdroj dat: TOMS, Jiří. *Podíl samovýroby na celkové těžbě*. Děčín, 2015. Data poskytla Lesní správa Děčín.

Roční těžba má převahu úmyslných těžeb, v posledních letech bylo díky větrným kalamitám vytěženo cca 25 000 m³ dříví. Výchovné zásahy se provádí v porostech do 40 let, kdy se ročně provede až 350 ha prořezávek a 200 ha probírek.

V Lesní správě Děčín bylo za posledních 10 let samovýrobou probírkami vytěženo 16945,14 m³ dříví. Následující graf znázorňuje probírky v porostech, na kterých se podílela pouze těžba samovýrobou.

Graf 2 - Probírky samovýrobou u Lesní správy Děčín

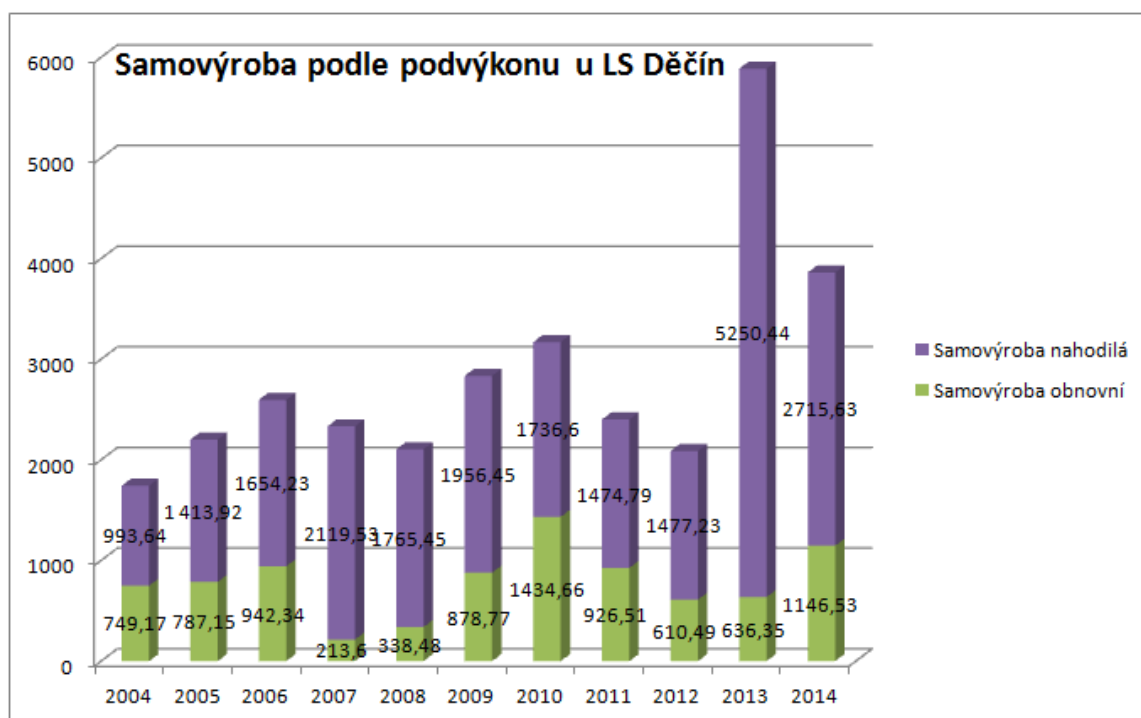

Zdroj: Vlastní zpracování. Zdroj dat: TOMS, Jiří. *Podíl samovýroby na celkové těžbě*. Děčín, 2015. Data poskytla Lesní správa Děčín.

Z grafu vyplívá, že samovýrobou prováděné zásahy – probírky převládají v porostech do 40 let, kde bylo celkem samovýrobou vytěženo 13718,74 m³ dříví. U porostů nad 40 let vytěženo samovýrobou 3226,40 m³ dříví.

V posledních 10 letech, bylo na lesních pozemcích ve správě Lesní správy Děčín při obnovní a nahodilé těžbě vytěženo samovýrobou 31221,96 m³ dříví. Nahodilou těžbou je těženo dřevo z různých důvodů, např. napadení dřeva hmyzem, napadení kůrovci, exhalace, živelné události a jiné. Obnovní těžba je prováděna samovýrobou u obnovy umělé a přirozené. Lesní Správa Děčín má nahodilou a obnovní těžbu vedenou pod jednotlivými podvýkony. Následující graf znázorňuje obnovní a nahodilou těžbu, na kterých se podílela pouze těžba samovýrobou.

Graf 3 - Samovýroba podle podvýkonu u Lesní správy Děčín

Zdroj: Vlastní zpracování. Zdroj dat: TOMS, Jiří. *Podíl samovýroby na celkové těžbě*. Děčín, 2015. Data poskytlá Lesní správa Děčín.

Z grafu vyplývá, že nahodilá těžba prováděná samovýrobou na lesních pozemcích ve správě Lesní správy Děčín převládá. Celkem za posledních 10 let, bylo nahodilou samovýrobou vytěženo 22557,91 m³ dříví. U obnovní těžby prováděné samovýrobou vytěženo pouze 8664,05 m³ dříví. Těžba - kácení dřevin rostoucích mimo les je evidována u Lesní správy Děčín jako těžba na ostatní ploše. Tato byla provedena samovýrobou a za posledních pět let bylo těženo jen v roce 2012 – 14 m³ a v roce 2014 – 23,31 m³.

Tabulka 2 - Celková evidence samovýroby podle jednotlivých podvýkonů:

Porovnání s celkovou těžbou LS		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	suma za 10 let	pozn.
rok		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	suma za 10 let	
samovýroba		2 949,63	4 651,35	4 555,07	4 670,35	4 968,56	5 616,97	6 194,44	6 391,70	5 243,27	8 367,26	7 076,24	60 664,94	
celk. těžba za LS		43 210,04	50 366,76	94 817,04	73 186,52	75 103,32	80 725,50	80 247,64	79 237,98	45 939,58	75 861,88	97 311,14	796 027,40	
podíl samovýroby		6,83%	9,23%	4,80%	6,38%	6,62%	6,96%	7,72%	8,07%	11,41%	11,03%	7,27%	7,62%	
samovýroba dle podvýkonů														
Podv		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	suma za 10 let	
1		102,03	298,64	262,09	129,36	327,59	467,83	597,03	683,04	366,72	499,03	630,20	4 765,56	trouhy z profezávek
2		176,41	434,11	675,31	1 112,66	1 386,72	1 256,81	1 314,62	2 057,12	1 911,50	1 630,88	1 749,60	13 718,74	probírký do 40
3		173,25	233,01	154,20	411,75	389,51	478,48	344,59	470,94	218,64	134,07	197,76	3 226,40	probírký nad 40
4		1,56							2,15				3,71	nahodila - exhal. Druhohně napadená hmyzem
5					53,28		8,08	23,97		1,66	1,98	5,62	94,59	nahodila kůrovcová
8		323,71	661,69	626,63	1 185,04	1 021,85	1 022,86	1 123,75	1 136,86	1 126,19	5 129,33	2 500,80	15 857,73	nahodila živelná napadená kůrovci
9										0,42	10,73		11,15	nahodila živelná napadená kůrovci
10		14,63	11,50	12,25	2,16	5,40	16,76	55,56	20,00	9,38	21,04	18,66	187,36	nahodila trachomykocizní
11												1,52	1,52	nahodila lapáky
12		663,74	740,73	1 016,35	879,05	738,20	908,73	533,32	316,78	340,00	97,67	178,26	6 401,86	nahodila ostřin
13		370,15	374,05	521,14	100,34	128,24	355,11	292,69	345,95	252,71	265,91	426,61	3 432,90	obnovni pro přirozenou obnovu
14		379,02	413,10	421,20	113,26	210,24	523,66	1 141,97	580,56	357,78	370,44	719,92	5 231,16	obnovni pro umělou obnovu
15		133,51	77,69	128,36	21,60	30,06	7,94	36,96	3,90	9,23	77,54	7,57	534,36	minoritná
16		621,62	1 386,83	735,54	661,66	720,75	570,69	729,98	575,40	643,27	138,95	428,95	7 213,83	z rekonstrukci porostů
17										3,99			3,99	z převozu paliv
suma samovýroby		2 949,63	4 651,35	4 555,07	4 670,35	4 968,56	5 616,97	6 194,44	6 391,70	5 243,27	8 367,26	7 076,24	60 664,94	

LS Děčín

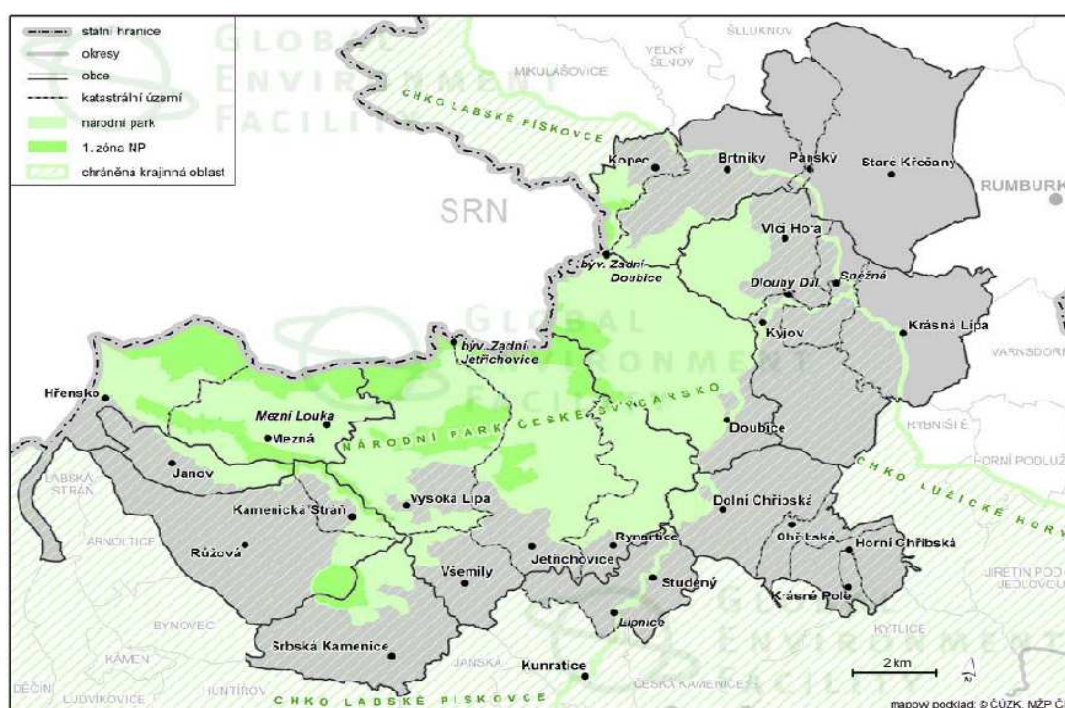
Zdroj: TOMS, Jiří. *Celková evidence samovýroby s jednotlivou evidencí podvýkonů*. Děčín, 2015. Data poskytl Lesní správa Děčín.

6.2 Národní park České Švýcarsko

„Národní park České Švýcarsko byl zřízen zákonem č. 161/1999 Sb. Zákon nabyl účinnost 1. ledna 2000. Správa národního parku České Švýcarsko je organizační složkou státu a správním úřadem podléhajícím Ministerstvu životního prostředí. Na svém území vykonává působnost stanovenou zákonem č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů“.⁶⁹

Dle zákona č. 161/1999 Sb., je posláním NP České Švýcarsko „uchování a zlepšení přírodního prostředí, ochrana jedinečných geomorfologických hodnot, planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů a zachování typického vzhledu krajiny“.⁷⁰

Obrázek 12 - Mapa Národního parku České Švýcarsko (zvláště chráněná území v regionu)

Zdroj: Regionální databáze Českého Švýcarska: Zvláště chráněná území v regionu. Regionální databáze Českého Švýcarska - České Švýcarsko [online]. Krásná Lípa, [17. července 2012] [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: http://www.ceskesvycarsko.cz/sites/default/files/page/attachments/page_file_676_1207810669.jpg

⁶⁹ Správa národního parku České Švýcarsko Ročenka 2013. Redakce Richard NAGELT. Krásná Lípa: Správa národního parku České Švýcarsko, 2014, roč. 2013. ISBN 978-80-87620-07-6. Dostupné z www.npcs.cz

⁷⁰ Správa národního parku České Švýcarsko Ročenka 2013. Redakce Richard NAGELT. Krásná Lípa: Správa národního parku České Švýcarsko, 2014, roč. 2013. ISSN 978-80-87620-07-6. Dostupné z: www.npcs.cz

Národní park České Švýcarsko se rozkládá na 7933 ha a obhospodařuje 7621 ha lesů a 311,8 ha nelesní pozemky. Celková průměrná roční těžba je cca 27,6 tis m³ včetně samovýrob. Předmětem samovýroby je prodej palivového dříví.

Lesní správa Národního parku spadá ve své působnosti pod Odbor péče o ekosystémy, který organizačně spadá pod Správu Národního parku České Švýcarsko. Hlavní sídlo Národního parku se nachází v Krásné Lípě. Z Odboru péče o ekosystémy má lesní správa a strážní služba detašované pracoviště v Jetřichovicích. Lesní správa Národního parku zaměstnává jednoho vedoucího správy, tři techniky lesní správy a devět lesních pracovníků. Jeden z lesních pracovníků má přibližně na starost 850 ha lesního úseku.

„Správa národního parku je v rámci své běžné i investiční činnosti financována přímo ze státního rozpočtu České republiky. Dalšími zdroji Správy národního parku jsou národní dotační tituly, evropské dotační tituly, ostatní evropské finanční mechanismy a obdržené dary“⁷¹.

„Část vytěžené dřevní hmoty se po vytěžení se ponechává v porostech k zetlení, tato dřevní hmota je však z důvodu ochrany lesa proti kalamitním hmyzím škůdcům odkorněna. Jedná se zásahy prováděné v rámci projektů operačního programu životního prostředí (OPŽP)“.⁷²

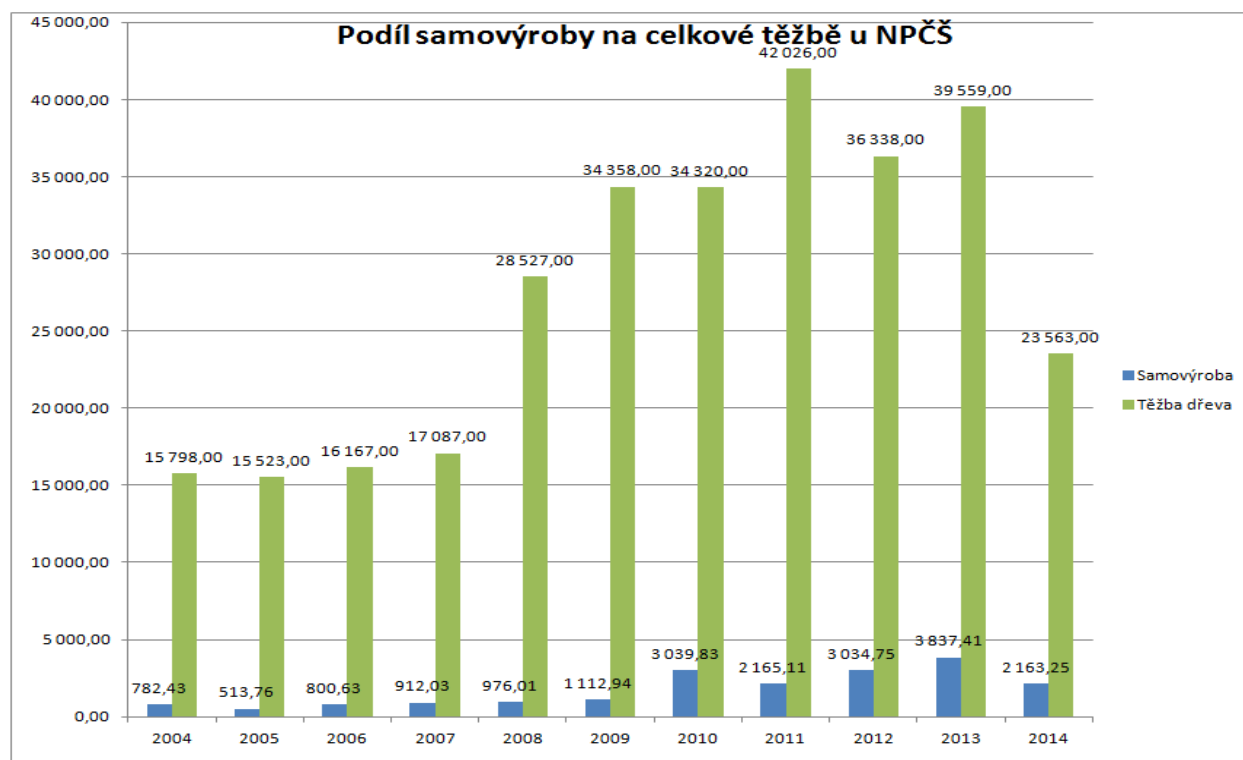
Roční těžba má převahu úmyslných těžeb a svým poměrem převažují dřeviny jehličnaté. Výchovné zásahy se provádí podle typu území a jsou rozdělena podle plánů zásahů (na území ponechané samovolnému vývoji, území s plánovanými a neplánovanými zásahy, až po území s trvalými plánovanými zásahy). Těžba dřevin rostoucích mimo les je na nelesních pozemcích Národního parku České Švýcarsko zahrnuta do celkové těžby.

Následující graf znázorňuje těžbu v Národním parku České Švýcarsko za posledních 10 let s podílem samovýroby, kterým se v každém roce na těžbě podílí.

⁷¹ *Správa národního parku České Švýcarsko Ročenka 2013*. Redakce Richard NAGELT. Krásná Lípa: Správa národního parku České Švýcarsko, 2014, roč. 2013 ISBN 978-80-87620-07-6. Dostupné z www.npcs.cz

⁷² *Správa národního parku České Švýcarsko Ročenka 2013*. Redakce Richard NAGELT. Krásná Lípa: Správa národního parku České Švýcarsko, 2014, roč. 2013 ISBN 978-80-87620-07-6. Dostupné z www.npcs.cz

Graf 4 - Podíl samovýroby na celkové těžbě u Národního parku České Švýcarsko

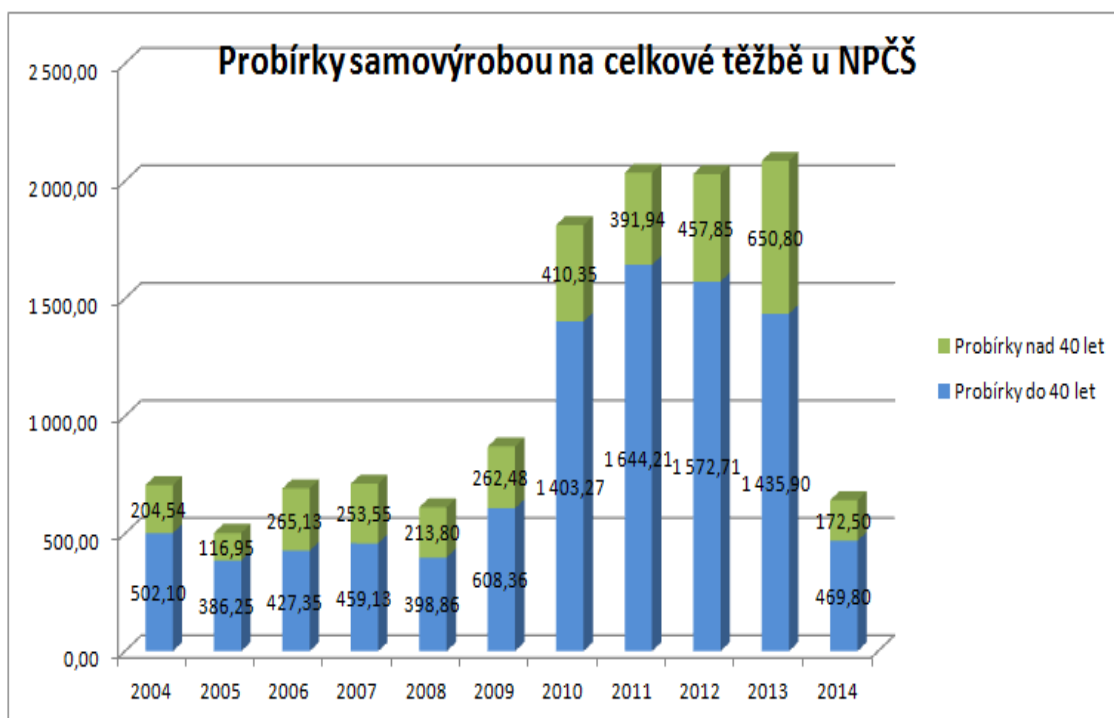
Zdroj: Vlastní zpracování. Zdroj dat: BURŠÍK, Ota. *Podíl samovýroby na celkové těžbě*. Jetřichovice, 2015. Data poskytla Lesní správa Národního parku České Švýcarsko.

Samovýroba se za posledních deset let na celkové těžbě podílela 7,75% což je celkově 19338,15 m³.

Snahou Správy Národního parku je přeměnit na svém území nepůvodní monokultury na lesy, které budou svým druhovým složením připomínat lesy původní. V původním přirozeném zastoupení převládá buk lesní, jedle bělokorá, dub letní a dub zimní. V současnosti převládá svým zastoupením především smrk ztepilý a borovice lesní. Těžbou jsou postupně odstraňovány dřeviny nepůvodní, mezi které patří Borovice Vejmutovka, Douglaska Tisolistá, Dub červený a Kaštanovník jedlý.

V Národním parku České Švýcarsko bylo za posledních 10 let samovýrobou probírkami vytěženo 12707,83 m³ dříví. Následující graf znázorňuje probírky v porostech, na kterých se podílela pouze těžba samovýrobou.

Graf 5 - Probírky samovýrobou u Národního parku České Švýcarsko

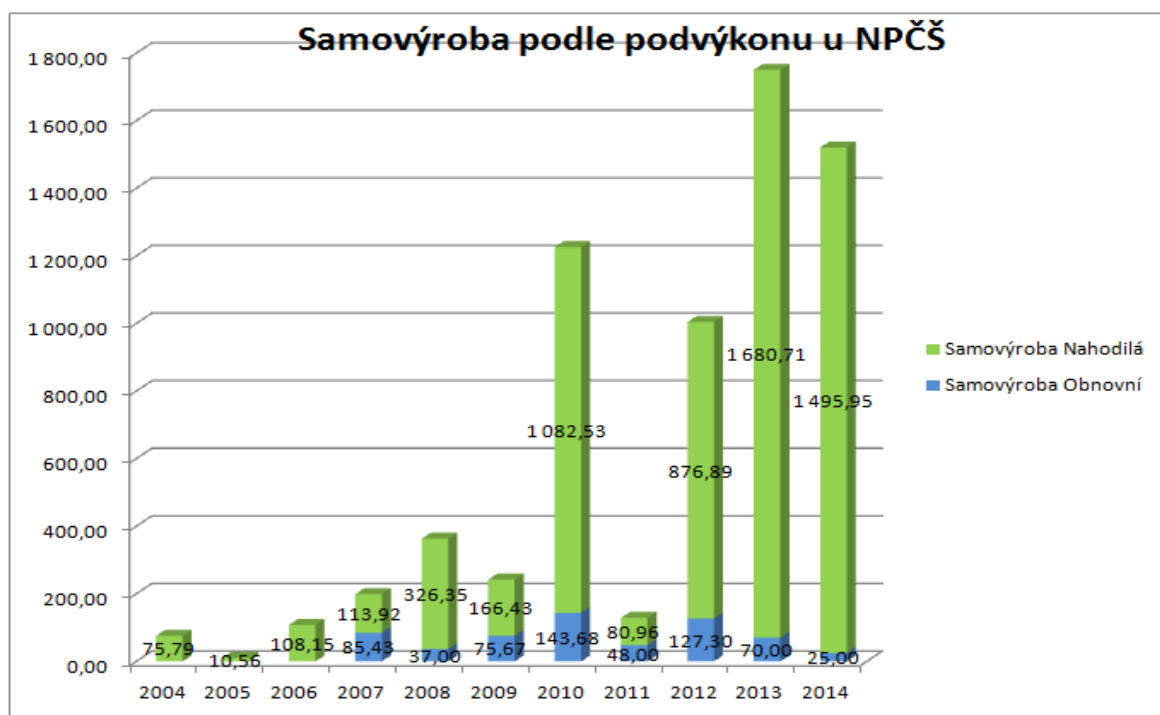

Zdroj: Vlastní zpracování. Zdroj dat: BURŠÍK, Ota. *Podíl samovýroby na celkové těžbě*. Jetřichovice, 2015. Data poskytla Lesní správa Národního parku České Švýcarsko.

Z grafu vyplývá, že samovýrobou prováděné zásahy – probírky převládají v porostech do 40 let, kde bylo celkem samovýrobou vytěženo 9307,94 m³ dříví. U porostů nad 40 let vytěženo samovýrobou 3399,89 m³ dříví.

V posledních 10 letech v Národním parku České Švýcarsko bylo samovýrobou při obnovní a nahodilé těžbě vytěženo 6630,32 m³ dříví. Nahodilou těžbou je těženo dřevo z různých důvodů, např. napadení dřeva hmyzem, napadení kůrovci, exhalace, živelné události a jiné. Obnovní těžba prováděna samovýrobou u obnovy umělé a přirozené. Následující graf znázorňuje obnovní a nahodilou těžbu, na kterých se podílela pouze těžba samovýrobou.

Graf 6 - Samovýroba podle podvýkonu u Národního parku České Švýcarsko

Zdroj: Vlastní zpracování. Zdroj dat: BURŠÍK, Ota. *Podíl samovýroby na celkové těžbě*. Jetřichovice, 2015. Data poskytla Lesní správa Národního parku České Švýcarsko.

Z grafu vyplývá, že nahodilá těžba v Národním parku České Švýcarsko prováděná samovýrobou převládá. Celkem za posledních 10 let, bylo nahodilou samovýrobou vytěženo 6018,24 m³ dříví. U obnovní těžby prováděné samovýrobou vytěženo pouze 612,08 m³ dříví. Těžba - kácení dřevin rostoucích mimo les je evidována u Národního parku České Švýcarsko jako těžba na ostatní ploše. Tato byla provedena samovýrobou a za posledních pět let bylo těženo jen v roce 2014 – 15 m³.

Tabulka 3 - Celková tabulka evidence samovýroby u Národního parku České Švýcarsko

Rok	Samovýroba				Celkem
	PU -40	PU +40	Obnovní	Nahodilá	
2004	502,10	204,54		75,79	782,43
2005	386,25	116,95		10,56	513,76
2006	427,35	265,13		108,15	800,63
2007	459,13	253,55	85,43	113,92	912,03
2008	398,86	213,80	37,00	326,35	976,01
2009	608,36	262,48	75,67	166,43	1 112,94
2010	1 403,27	410,35	143,68	1 082,53	3 039,83
2011	1 644,21	391,94	48,00	80,96	2 165,11
2012	1 572,71	457,85	127,30	876,89	3 034,75
2013	1 435,90	650,80	70,00	1 680,71	3 837,41
2014	469,80	172,50	25,00	1 495,95	2 163,25

Zdroj dat: BURŠÍK, Ota. *Podíl samovýroby na celkové těžbě*. Jetřichovice, 2015. Data poskytla Lesní správa Národního parku České Švýcarsko.

Tabulka 4 - Celková evidence těžby dřeva a podíl samovýroby u Národního parku České Švýcarsko

Rok	Těžba dřeva	Prodej dřeva	Samovýroba	samovýroby z prodeje	Prodej celkem
2004	15 798,00	13 444,44	782,43	5,50%	14 226,87
2005	15 523,00	12 105,23	513,76	4,07%	12 618,99
2006	16 167,00	14 457,65	800,63	5,25%	15 258,28
2007	17 087,00	12 754,74	912,03	6,67%	13 666,77
2008	28 527,00	23 572,89	976,01	3,98%	24548,9
2009	34 358,00	29 197,68	1 112,94	3,67%	30310,62
2010	34 320,00	26 045,24	3 039,83	10,45%	29085,07
2011	42 026,00	23 896,32	2 165,11	8,31%	26061,43
2012	36 338,00	20 842,67	3 034,75	12,71%	23877,42
2013	39 559,00	21 306,81	3 837,41	15,26%	25144,22
2014	23 563,00	20 791,22	2 163,25	9,42%	22954,47

Zdroj: BURŠÍK, Ota. *Podíl samovýroby na celkové těžbě*. Jetřichovice, 2015. Data poskytl Lesní správa Národního parku České Švýcarsko.

6.3 Technologický postup příprava palivového dříví samovýrobou

Technologický postup samovýroby palivového dříví u LS Děčín a NP České Švýcarsko.

Samovýroba

Zadavateli samovýroby se z ekonomického hlediska nevyplácí provést těžbu na své náklady. Jedná se o malý těžební zásah s roztroušenou těžbou. Lesní personál stanovuje podmínky samovýroby. Zpracovatel na základě dohodnutých podmínek provádí těžbu. Samovýrobou lze provádět těžbu s řezem na pařezu a bez řezu na pařezu, kterým se provádí dočišťování ploch po těžbě. Vytěžené hroubí a nehroubí je nejčastěji použito na palivové dříví.

Postup při zadávání samovýroby od lesníka LS DC a NPČŠ

Postup u obou subjektů při zadávání samovýroby je podobný ne-li stejný. Pokud se nejedná o lesní pozemek, ale těžbu dřevin rostoucích mimo les, předchází těžbě podání žádosti na orgán ochrany přírody. Schválením žádosti následuje kácení povolených dřevin v režii subjektů nebo je určena k těžbě samovýrobou.

Samovýroba vzniká na základě smlouvy

Smlouva je sepsána mezi prodejcem a odběratelem. Smluvně se obě strany dohodnou na způsobu, za jakých podmínek bude samovýroba provedena. Lesní personál zadá práci na stanovišti a stanovuje technické podmínky výroby. Na místě již činnosti neřídí, neorganizuje těžbu a dopravu dříví. Smlouva k provedení samovýroby je předpřipravená (viz. vzor v příloze). Do smlouvy se doplní údaje o samovýrobci a množství provedené těžby

v porostech. Smlouva mezi subjekty samovýroby se stvrzuje podepsáním před začátkem těžby (samovýroby).

Fyzické označení stromů určených k samovýrobě

Lesní pracovník v předem určené lokalitě trvale označí stromy v porostu, které jsou určené k samovýrobě. Jiné než stromy označené, nesmějí být kupujícím – zpracovatelem těženy.

Předání stanoviště

Před zahájením prací, dochází k předání stanoviště těžby kupujícímu. Na stanovišti je seznámen se smluvními podmínkami těžby.

Těžba

Kupující provádí těžbu v určeném prostoru a těží označené stromy. Ze strany prodejce zastoupeného lesníkem, může docházet ke kontrolování stanoviště na dodržování sjednaných podmínek ve smlouvě. Těžba je prováděna v sjednaném termínu.

Vyskládání vytěženého dříví

Přebírání samovýroby je prováděno v místě těžby (na pařezu) nebo na odvozním místě. Vytěžené dříví se rozdělí do sortimentu a dle DPMTD v ČR (dohodnutá pravidla pro měření a třídění dříví v ČR, Praha 2008) je stanoveno celkové množství.

Vystavení číselníku a prodejního dokladu

Před odvozem vytěženého dříví je na místě lesníkem vystaven Číselník dlouhého a rovného dříví a prodejní doklad (boleta L 23). Data na prodejním dokladu musí být shodná a nesmí být po termínu platnosti smlouvy. Uhrazení kupní ceny je provedeno na místě lesníkovy nebo dle smluvních podmínek.

Odvoz dříví z lesa

Odvoz vytěženého dříví z lesa je možný až po jeho zaplacení. Odvoz dříví musí být proveden před ukončením platnosti smlouvy. K odvozu vytěženého dřeva.

Předání stanoviště po těžbě

Po ukončení těžebních prací dojde ke kontrole a předání stanoviště těžby. Odstranění případných zjištěných závad a nedostatků. Nejsou-li zjištěny závady, provede lesní pracovník převzetí stanoviště.

6.4 Porovnání samovýroby u Lesní správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko

Porovnání samovýroby u obou subjektů, vychází z poskytnutých smluv o prodeji a metodických pokynů, které byly na požádání od srovnávaných subjektu poskytnuty. Jednotlivé smlouvy samovýroby jsou uzavírané s jednotlivými zájemci (kupujícími). Základní postup k zadávání samovýroby od lesníka je uveden v předchozí kapitole. Tento postup je shodný u obou subjektů (Lesní správa Děčín a Národní park České Švýcarsko). K tomuto postupu samovýroby jsou uvedena specifika vyžadující se smluvně u jednotlivých subjektů. Smlouvy jsou uzavírané na svobodné vůli obou stran (prodávající, kupující).

6.4.1 Lesní správa Děčín

Lesní správa Děčín realizuje se zájemcem o samovýrobu na základě sepsané smlouvy (výroba dříví s řezem na pařezu).

Název smlouvy: *Smlouva o prodeji dříví v drobném formou samovýroby.*

V případě samovýroby palivového dříví ležícího na zemi – hroubí i nehroubí (výroba dříví bez řezu na pařezu), se prodej provádí na základě dokladu: *Zadávací list – Oprávnění k výrobě těžebních zbytků.*

Specifika samovýroby

- Samovýroba je poskytnuta fyzické i právnické osobě.
- Množství dříví získané samovýrobou je omezené na 30m³.
- Délka palivového dříví může být maximálně 2 metry.
- Samovýroba je prováděna z probírek do 40 let, prořezávek a z nahodilých těžeb.
- Vystavuje se zadávací list – (před prováděním samovýroby a předáním stanoviště těžby).
- Ukončení samovýroby – doplnění zadávacího listu – (vypsání kontroly, zjištěných závad a převzetí stanoviště).
- Poškození stromů, kořenových náběhů proti dřevokazným houbám je povinnost ošetřit do 6 hodin od poškození.
- Úhrada – platba za dříví musí být uhrazena do 7 dnů od podpisu číselníku.
- Platba lze provést v hotovosti nebo bankovním převodem.
- Přesáhne-li předběžná cena částku 10 tis. Kč bez DPH, je povinen kupující složit zálohu ve výši 100% kupní ceny.
- U prodeje stromů na stojato je prováděna úhrada dříví předem.
- Smlouva o prodeji slouží jako „Povolení k vjezdu do lesa“ (za účelem její realizace).

Cena dříví

Cena prodávaného dříví může být zvýhodněna s přihlédnutím na podmínky při zpracování samovýroby (terénní, dopravní, přístupnost a zájem o samovýrobu v dané lokalitě). Cena je daná dle platného ceníku pro samovýrobu (viz. ceník v příloze bez DPH). V ceníku je cena odvozena dle hmotnosti dřeva, kdy u jehličnatých dřevin se cena pohybuje od 60 do 500,- Kč/m³ a u listnatých dřevin se pohybuje od 120 do 630,- Kč/m³.

Smluvní pokuty

Při porušení práv a povinností ve výši 100,- Kč za každý m³ dříví (Bezpečnost práce, zdravotní způsobilost atd.).

Za nesplnění povinností při ošetření poškození stromů, kořenových náběhů, úklid a úpravu stanoviště, likvidace zbytků po těžbě. Pokuta ve výši nákladů na odstranění povinností za kupujícího, zvýšených o 100%.

6.4.2 Národní park České Švýcarsko

Národní park České Švýcarsko realizuje se zájemcem o samovýrobu smlouvou.

Název smlouvy: *Smlouva o samovýrobě – prodeji dříví pro vlastní potřebu v drobném*

Specifika samovýroby

- Samovýroba je umožněna pouze fyzickým osobám.
- Je požadována zodpovědnost za předepsanou kvalifikaci a oprávnění u každé osoby.
- Množství dříví získané samovýrobou je omezené na 50 m³, užitkové dřevo pro Národní park (k výstavbě oplocenek a mysliveckých zařízení) je bez omezení.
- Samovýroba se provádí v porostech do 40 let, těžba je prováděna pouze na nepůvodní druhy nebo druhy na nepůvodním stanovišti (u smrku ztepilého).
- Označování stromů lesníkem pro samovýrobu, neplatí pro výrobu tyčí v mlazinách.
- Samovýroba není povolena v I. zóně Národního parku (výjimku tvoří výroba tyčí ve stanovišti nepůvodních smrkových porostů, využitých na stavbu oplocenek v I. zóně Národního parku).
- Poškození stromů, kořenových náběhů proti dřevokazným houbám je povinnost ošetřit do 24 hodin od poškození.
- Platba lze provést v hotovosti lesnímu pracovníku Národního parku.
- Samovýrobci je vystavená karta „Povolení k vjezdu“ na území národního parku České Švýcarsko, při podpisu smlouvy (povolení musí být viditelně umístěno za předním sklem vozidla).

Cena dříví

Není zohledněna hmotnatost dřeva. Cena dřeva za m³ je pevně stanovena.

Cena palivového dřeva v roce 2014

- jehličnaté dřevo 200,- Kč/m³
- listnaté dřevo 250,- Kč/m³
- užitkové dřevo (stavba zařízení pro účely Správy národního parku České Švýcarsko) 60,- Kč/m³

Smluvní pokuty

Za každý poškozený a do konce směny neošetřený strom, který není předmětem smlouvy, uhradí smluvní pokutu ve výši 100,- Kč (cena včetně DPH).

Další specifika

Dle pokynů Národního parku, musí zaměstnanec provádět každodenní kontrolu samovýrobce.

Samovýroba a odvoz dříví se neprovádí ve státní svátky v červnu, červenci a srpnu platí zákaz i na každou neděli (uvedené omezení je provedeno z důvodu turismu v Národním parku).

6.5 Vyhodnocení specifík samovýroby u LS Děčín a NPČŠ

Lesní správa Děčín při prodeji dřeva samovýrobou se vyznačuje propracovaným postupem, který má smluvně ošetřený. Jednoznačně má stanovený postup samovýroby, povinnosti samovýrobce a případné sankce. Pomocí zadávacího listu předává a přebírá stanoviště samovýroby. LS Děčín umožňuje těžit samovýrobou menší množství na osobu než u NPČŠ. Omezeným množstvím dříví na osobu zamezuje následnému prodeji dříví ze samovýroby a zvyšuje dostupnost pro více zájemců. Určitou nevýhodou pro samovýrobce jsou přísnější sankce a omezení doby k ošetření poškozených dřevin.

Cena dřeva je dána dle předem daného ceníku, který je vydáván jednou ročně. Do ceny samovýroby je brán ohled na hmotnatost (celková hmota dřeviny na počet těžných stromů) a jednotlivé těžené sortimenty, které mají rozdílnou cenu. Nespornou výhodou u LS Děčín je možnost platit dříví i bankovním převodem. V porovnání cen bývá výsledná cena u LS Děčín vyšší než u NPČŠ.

Národní park České Švýcarsko má samovýrobu také smluvně ošetřenou, kdy ale stanoviště těžby je předáváno fyzicky, bez sepsání zadávacího listu (jako u Lesní správy Děčín). Oproti tomu je lesním zaměstnancem má být prováděna každodenní kontrola stanoviště a samovýrobce. U Národní park České Švýcarsko umožňuje samovýrobou vytěžit větší množství dřeva než u LS Děčín. Samovýrobci poskytují dostatečnou dobu k ošetření poškozených dřevin. Národní park České Švýcarsko má méně přísné sankce za nesplnění daných povinností než Lesní správa Děčín. Národní park České Švýcarsko rozděluje cenově sortiment pro samovýrobu na jehličnaté a listnaté. Prodejní cena je nižší než u Lesní správa Děčín. Cena samovýrobce je částečně ovlivněna nižší cenou okolních měst a obcí, které samovýrobu také poskytují. Nevýhodou pro samovýrobu v Národním parku České Švýcarsko je omezení těžby při turistické sezoně. V Národním parku jsou k těžbě preferovány dřeviny v parku nepůvodní.

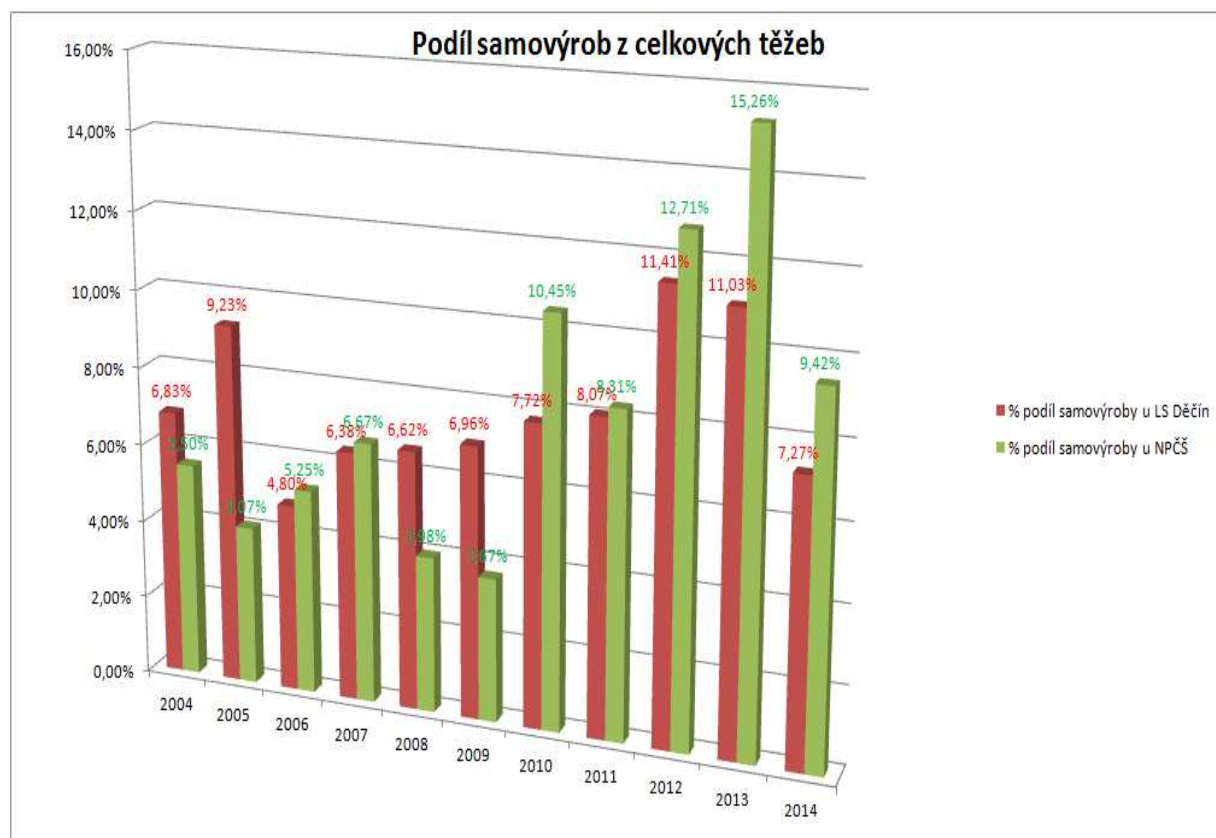
6.6 Vyhodnocení podílu samovýrob u LS Děčín a NPČŠ

Zhodnocení samovýrob u jednotlivých subjektů nemůže být z mého názoru hodnoceno podle množství dříví vytěženého samovýrobou. Je to dáno tím, že Lesní správa Děčín ročně průměrně vytěží 60684,84 m³ dříví a Národní park České Švýcarsko vytěží ročně průměrně jen 27600 m³ dříví. Toto uvedené číslo těžby je u Národního parku České Švýcarsko skresleno tím, že je poníženo o část vytěžené dřevní hmoty, která je ponechána k přirozenému zetlení (roce 2013 to bylo až 40% těžného dříví).

Jako vhodný ukazatel pro porovnání samovýrob vidím v procentuelním podílu samovýrob na celkové těžbě.

Následující graf u Lesní správy Děčín a u Národního parku České Švýcarsko, znázorňuje v desetiletém období roční podíly samovýrob z celkové těžby.

Graf 7 - Podíl samovýrob u LS Děčín a NPČŠ

Zdroj: Vlastní zpracování. Zdroj dat: TOMS, Jiří, BURŠÍK, Ota. *Podíl samovýrob celkové těžbě*. Děčín, 2015. Data poskytlá Lesní správa Děčín a NPČŠ.

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že zájem o těžbu samovýrobou se postupně od roku 2004 zvedal. Z grafu je dále patrný zvyšující se podíl samovýrob u obou subjektů, který začal roky 2009 a 2010. Hlavní příčinu přisuzují ekonomické krizi a v postupném růstu cen u topných komodit - paliv (uhlí, ropy, plynu a elektřiny). V roce 2014 je viditelný pokles samovýrob, což může být opět zapříčiněno klesáním cen topných komodit - paliv.

Samovýroba se za posledních 10 let u Národního parku České Švýcarsko podílela 7,75% a u Lesní správy Děčín 7,62%.

Uvedeným srovnáním posledních 10 let bylo zjištěno, že průměrný podíl provedené samovýrob se u obou subjektů téměř shoduje.

6.7 Srovnání jednotlivých těžeb na lesních a nelesních plochách v obcích Jetřichovice, Srbská Kamenice, Janov, Růžová, Hřensko – Mezná, LS Děčín a NP České Švýcarsko

Jednotlivé obce svými pozemky navazují na pozemky ve správě Lesní správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko. Do územní působnosti Národního parku České Švýcarsko jako Orgánu ochrany přírody spadá obec Mezná. Uvedené následně prezentované data, byla získána na úřadech uvedených obci a u Národního parku České Švýcarsko.

Těžba na lesních pozemcích je shodně u všech obcí (mimo obci Hřensko – Mezná a Janov) prováděna samovýrobou, jen u těžby mýtní je prováděna firmou. Samovýroba je umožňována (jako benefit) především zájemcům bydlícím v katastru dané obce.

Postup zadání samovýroby na lesních pozemcích je stejný jako u Lesní správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko. Rozdíl samovýroby u jednotlivých obcí je pouze v ceně dříví za m³ a ve smluvně uzavřených podmínkách samovýroby. Smluvní podmínky samovýroby jsou z větší části převzaty ze smluvních podmínek Lesní správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko.

K přehledu těžby stromů - dřevin na nelesních pozemcích rostoucích mimo les, bylo využito dat získaných u jednotlivých obecních úřadů (Orgánů ochrany přírody). Data byla získána z jednotlivých rozhodnutí, vydaných na základě *Žádosti o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les*. Jiným způsobem nejsou údaje ke kácení dřevin rostoucích mimo les evidovány.

Následující tabulky uvádějí pouze data, zjištěná u obecních úřadů (Orgánů ochrany přírody):

- počty stromů, které mají obvod kmene 80 cm a více, měřené ve výšce 130 cm nad zemí a druh stromu
- Počet podaných žádostí
- Počet zamítnutých žádostí

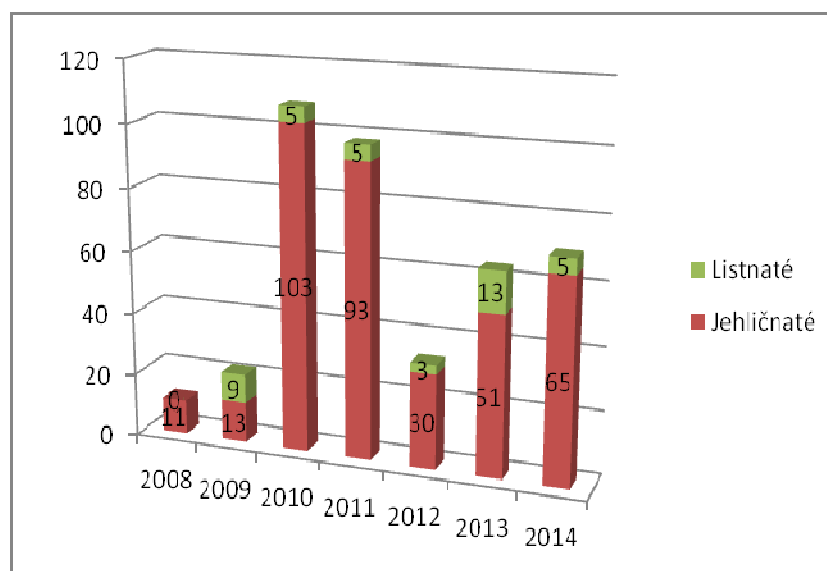
6.7.1 Těžby na lesních a nelesních plochách v obcích Jetřichovice, Srbská Kamenice, Janov, Růžová, Hřensko – Mezná

Obec Jetřichovice

Obec Jetřichovice obhospodařuje 75 ha lesů. Za posledních 7 let bylo vytěženo 366 m³ dřeva včetně samovýrob. Průměrná roční těžba představuje cca 52,2 m³ dřeva. Samovýrobou je prováděna veškerá těžba – prořezávky, probírky a nahodilá těžba. Cena dříví je stanovena

v porostech do 40 let od 10,- Kč/m³, v porostech od 40 let do 150,- Kč/m³. Cenu dříví stanovuje lesní hospodář. Samovýroba umožňována pouze zájemcům, kteří bydlí v katastru obce Jetřichovice. Dříví se prodává na základě smlouvy: *Smlouva o prodeji dříví nastojato v drobném*.

Graf 8 - Přehled těžeb na lesních pozemcích obce Jetřichovice

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf znázorňuje těžbu prováděnou na lesních pozemcích ve vlastnictví obce Jetřichovice, které nezasahují do území národního parku České Švýcarsko.

Tabulka 5 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Jetřichovice

Přehled žádostí dle § 8 z.č. 114/1992 Sb. v obci Jetřichovice				
rok	2012	2013	2014	celkem
počet žádostí	0	24	30	54
zamítnuté	0	0	2	2
počet stromů	0	38	57	95

Zdroj: Vlastní zpracování

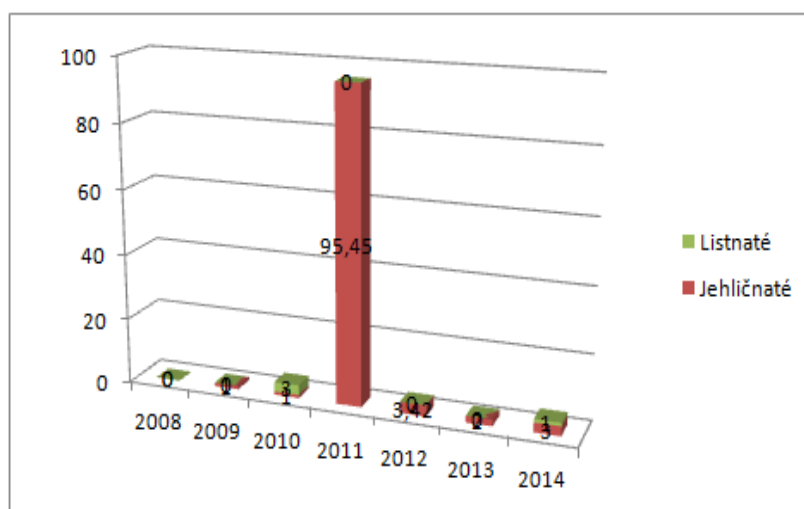
V tabulce je uveden počet podaných žádostí a počet povolených stromů ke kácení. Pokud dochází ke kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích ve vlastnictví obce Jetřichovice, cena dříví je stejná jako u prodeje dříví na lesním pozemku.

Obec Srbská Kamenice

Obec Srbská Kamenice obhospodařuje 66,1 ha lesů. Za posledních 7let bylo vytěženo 109,9 m³ dřeva včetně samovýrob. Průměrná roční těžba představuje cca 15,7 m³ dřeva.

V roce 2011 byla firmou provedena mýtní těžba, kdy bylo vytěženo 94,5 m³ jehličnatého dřeva. Veškerá ostatní těžba byla provedena samovýrobou. Cena dříví je stanovena na 200,- Kč/m³ za jehličnaté dříví a za listnaté dříví 400,- Kč/m³.

Graf 9 - Přehled těžeb na lesních pozemcích obce Srbská Kamenice

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf znázorňuje těžbu prováděnou na lesních pozemcích ve vlastnictví obce Srbská Kamenice, které nezasahují do území národního parku České Švýcarsko.

Tabulka 6 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Srbská Kamenice

Přehled žádostí dle §8 z č. 114/1992 Sb. v obci Srbská Kamenice				
rok	2012	2013	2014	celkem
počet žádostí	24	11	15	50
zamítnuté	0	0	1	1
počet stromů	78	25	133	236

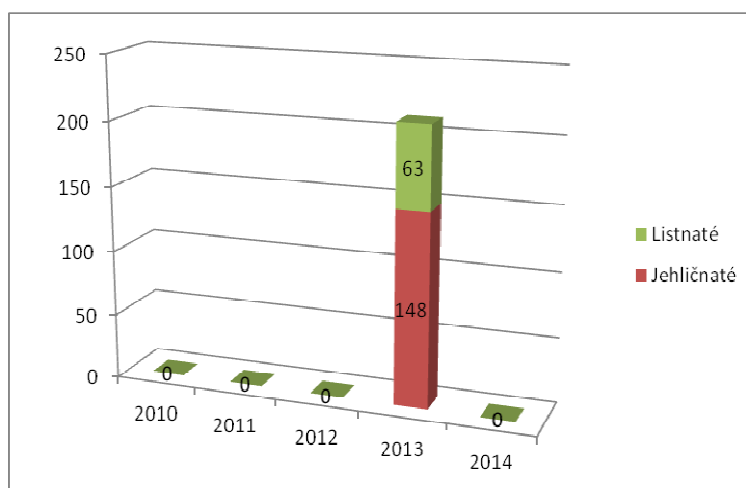
Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka znázorňuje počet podaných žádostí a počet povolených stromů ke kácení. Data v tabulce zejména v roce 2014, převyšují průměrný počet stromů na počet žádostí. Tato výchylka byla způsobena podáním jedné žádosti od NPCŠ, ve které bylo žádáno a povoleno kácení 101 stromů - dřevin rostoucích mimo les na pozemcích NP České Švýcarsko.

Obec Janov

Obec Janov – Kamenická stráž obhospodařuje 52,5 ha lesů. Většinu lesních pozemků má obec vlastnictví krátkou dobu. V roce 2013 byla firmou provedena mýtní těžba, kdy bylo vytěženo 211m³ dřeva. V posledních 5 letech, kromě roku 2013, není prováděna těžba na lesních pozemcích.

Graf 10 - Přehled těžeb na lesních pozemcích obce Janov

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 7 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Janov

Přehled žádostí dle § 8 z.č. 114/1992 Sb. v obci Janov					
rok	2011	2012	2013	2014	celkem
počet žádostí	9	3	3	7	22
zamítnuté	0	0	0	0	0
počet stromů	23	7	11	28	69

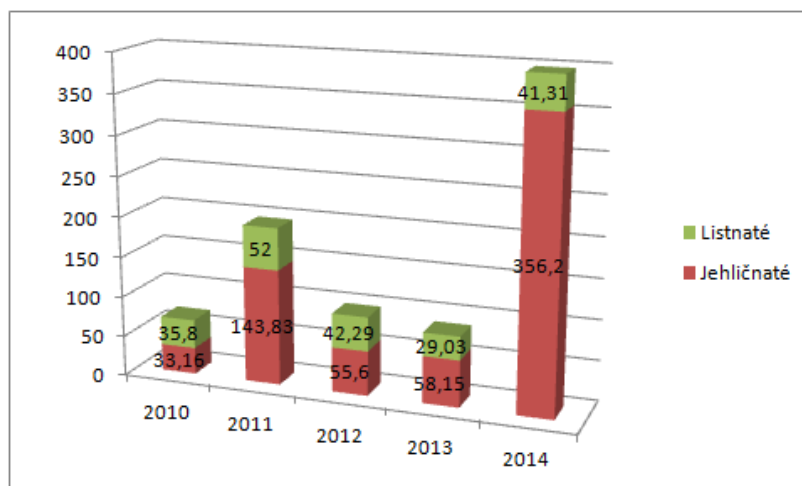
Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka znázorňuje počet podaných žádostí a počet povolených stromů ke kácení.

Obec Růžová

Obec Růžová obhospodařuje 106,8 ha lesů. Za posledních 5 let bylo vytěženo 847,4 m³ dřeva včetně samovýrob. Průměrná roční těžba představuje cca 169,5 m³ dřeva. V roce 2011 a 2014 byla provedena firmou mýtní těžba, kdy bylo celkem vytěženo 366,42 m³ jehličnatého dřeva. Samovýrobou je prováděna veškerá těžba prořezávky, probírky a nahodilá těžba. Cena dříví je stanovena u jehličnatého dřeva 250,- Kč/m³ a u listnatého dřeva 350,- Kč/m³. Samovýroba je poskytována pouze zájemcům, kteří bydlí v katastru obce Růžová. Z provedeného dotazování k samovýrobě zjištěno, že se u samovýrobů projevuje špatná platební morálka spočívající v nezaplacení vytěženého dříví.

Graf 11 - Přehled těžeb na lesních pozemcích obce Růžová

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 8 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Růžová

Přehled žádostí dle § 8 z.č. 114/1992 Sb. v obci Růžová					
rok	2011	2012	2013	2014	celkem
počet žádostí	0	32	24	24	80
zamítnuté	0	16	6	2	24
počet stromů	0	27	75	54	156

Zdroj: Vlastní zpracování (rok. 2011 - data neposkytnuta)

Tabulka znázorňuje počet podaných žádostí a počet povolených stromů ke kácení. Stromy mají obvod kmene 80 cm a více, měřený ve výšce 130 cm nad zemí.

Hodnocení dřevin provádí erudovaný pracovník (Ing. Štěpán John). Na základě podané žádosti provádí v pověření obce místní šetření a kontrolu dřevin. K provedené kontrole se vyjadřuje popisem dřevin a dodává podklady pro následné rozhodnutí obce k podané žádosti. Provedené odborné hodnocení dřevin se projevuje v počtu zamítnutých žádostí, které je vyšší než u ostatních obcí.

Obec Hřensko - Mezná

Pod obec Hřensko spadá vesnice Mezná. Hřensko prodalo své lesní pozemky Národnímu parku České Švýcarsko a v současné době má pouze 0,17 ha lesa. Na svých pozemcích neprovádí žádnou těžbu.

Tabulka 9 - Přehled těžby stromů rostoucích mimo les v katastru obce Hřensko – Mezná

Přehled žádostí dle § 8 z.č. 114/1992 Sb. v Hřensku a Mezně						
rok	2010	2011	2012	2013	2014	celkem
počet žádostí	5	2	4	2	4	17
zamítnuté	1	0	0	0	0	1
počet stromů	33	2	10	9	9	63

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka znázorňuje počet podaných žádostí a počet povolených stromů ke kácení. Stromy mají obvod kmene 80 cm a více, měřený ve výšce 130 cm nad zemí. Data ke kácení dřevin k vesnici Mezná poskytla Správa národního parku České Švýcarsko.

6.7.2 Srovnání jednotlivých těžeb na lesních a nelesních plochách v obcích Jetřichovice, Srbská Kamenice, Janov, Růžová, Hřensko – Mezná.

Srovnání těžeb na lesních a nelesních plochách není možné, z důvodu rozdílného evidování kácení dřevin. Údaje možné k porovnání evidují shodně pouze LS Děčín a Národní park České Švýcarsko. Jejich srovnání je provedeno samostatně v následující podkapitole.

Těžba na lesních pozemcích - obce mají dohromady 300,57 ha lesa. Samovýroba je využívána k provádění veškeré těžby mimo mýtní těžby. Celkem na lesních pozemcích uvedených obcí bylo vytěženo za posledních pět let 1541,3 m³ dřeva, z toho mýtní těžba provedená firmou 671,92 m³ dřeva. Samovýrobou bylo vytěženo za pět let 869,3 m³ dřeva. Nejvíce provedené těžby v posledních pěti letech bylo na lesních pozemcích obce Růžova. Mýtní těžbou bylo vytěženo 366,42 m³ dřeva a samovýrobou bylo vytěženo 480,98 m³ dřeva.

Těžba na nelesních plochách - u Orgánu ochrany přírody data zjištěna z jednotlivých žádostí o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les. Celkem od roku 2012 do 2014 bylo u (Orgánu ochrany přírody) výše uvedených obcí podáno 186 žádostí, z toho 27 zamítnuto. Celkem povoleno ke kácení 556 stromů rostoucích mimo les.

Z uvedených získaných dat nelze provést jednoznačné srovnání těžby na nelesních pozemcích.

6.7.3 Srovnání jednotlivých těžeb na lesních a nelesních plochách LS Děčín a NPČŠ

Účelem srovnání je porovnání těžby samovýroby na lesních a nelesních pozemcích. Kácení dřevin rostoucích mimo les shodně evidují jako těžbu na ostatních plochách. Tato těžba je evidovaná v celkové těžbě za daný rok. Kácení dřevin rostoucích mimo les, provádí oba subjekty minimálně.

Lesní správa Děčín v celkové těžbě za posledních 5 let na lesních a nelesních pozemcích bylo vytěženo 378618,22 m³ dřeva. Na ostatních plochách za posledních pět let bylo vytěženo samovýrobou jen 14 m³ v roce 2012 a v roce 2014 – 23,31 m³ dřeva.

Národní park České Švýcarsko v celkově těžbě za posledních 5 let na lesních a nelesních pozemcích bylo vytěženo 175806 m³ dřeva. Samovýroba se na lesních pozemcích podílela těžbou 14240,35 m³ dřeva. Za stejné období bylo na nelesních pozemcích samovýrobou vytěženo v roce 2014 jen 15 m³ dřeva.

Z uvedeného srovnání vyplývá:

- u obou subjektů je patrné, že jejich činnost (těžba) je prováděna převážně na lesních pozemcích
- v Lesní správě Děčín je prováděna těžba dřevin rostoucích mimo les ve větší míře než u Národního parku České Švýcarsko
- s ohledem na celkovou těžbu nebo těžbu samovýrobou, je kácení dřevin rostoucích mimo les u obou subjektů zanedbatelné

6.7.4 Výhody a nevýhody samovýroby na lesních a nelesních pozemcích (u dřevin rostoucích mimo les)

Samovýroba na lesních pozemcích

- + dopředu známá cena dřevin, sankce
- + jasně stanovená pravidla (smlouvou)
- + zadání místa samovýroby, označení dřevin ke kácení
- omezené množství dříví na samovýrobu m³/rok
- pevně stanovená cena (ceník)
- omezené množství zájemců o samovýrobu
- přístupnost těžby - vzdálenost od komunikace

Samovýroba na nelesních pozemcích (kácení dřevin rostoucích mimo les)

- + kácení – těžba dřevin na vlastním pozemku – vlastní dřeviny
- + kácení dřevin – těžba dřevin na pozemku jiného majitele (po dohodě)
- + možnost smlouvat cenu dřevin
- samostatné vyhledávání dřevin - stromů na nelesních pozemcích, včetně majitelů pozemků
- podání žádosti ke kácení dřevin rostoucích mimo les k orgánu ochrany přírody
- nařízená náhradní výsadba dřevin Orgánem ochrany přírody a její údržba
- doba těžby v době vegetačního klidu (od 1.listopadu do 31. března)

6.8 Ekonomické aspekty samovýrob

Ekonomické zohlednění samovýroby na lesních pozemcích u LS Děčín a Národního parku České Švýcarsko.

Lesní správa Děčín se svým přístupem snaží obhospodařovat lesní porosty za účelem dosažení zisku. Svoji činnost provádí v lese hospodářském, zvláštního určení a lese ochranném. Vzhledem k charakteru lesů ve své správě, nemusí preferovat citlivý přístup. U samovýroby se projevilo ekonomické hledisko v zavedení cen podle hmotnosti dřevin a v umožnění těžby hroubí, nehroubí z potřebných zbytků. Samovýrobou je umožněno jedné fyzické osobě provést těžbu do maximálního množství 30 m³ dřeva za rok.

Cena sortimentu palivového dříví u LS Děčín v roce 2014

(ceny jsou včetně DPH za jeden m³, do ceny dřevin je zohledňována hmotnost dřevin).

1 m³ jehličnatého dříví cena od 182,- Kč do 605,- Kč

1 m³ listnatého měkkého dříví cena od 145,- Kč do 484,- Kč

1 m³ listnatého tvrdého dříví cena od 242,- Kč do 726,- Kč

Národní park České Švýcarsko má rozdílný přístup než LS Děčín. Svým přístupem se snaží obhospodařovat lesní porosty k jejich uchování se zachováním typického vzhledu krajiny. Účelem není dosažení maximálního zisku, ale zlepšení přírodního prostředí. Část dřevní hmoty je po vytěžení ponechána k přirozenému zetlení. Vzhledem k charakteru lesů ve své správě, musí preferovat citlivý přístup a šetrné těžební technologie. U samovýroby se projevilo toto hledisko i v ceně palivového dříví. Samovýrobou je umožněno jedné fyzické osobě provést těžbu do maximálního množství 50 m³ dřeva za rok.

Cena sortimentu palivového dříví u NP České Švýcarsko v roce 2014

(ceny jsou včetně DPH za jeden m³, do ceny dřevin není zohledňována hmotnost dřevin).

1 m³ jehličnatého dříví má stanovenou pevnou cenu 200,- Kč

1 m³ listnatého dříví má stanovenou pevnou cenu 250,- Kč

U Národního parku České Švýcarsko a LS Děčín může být cena dříví zvýhodněna. Cena může být zvýhodněna vzhledem k dané lokalitě nebo k obtížnosti těžby. U obou subjektů, je podle stejného ceníku provedena samovýroba dřevin rostoucích mimo les.

Z uvedeného porovnání je patrné, že díky zohlednění hmotnosti v ceníku samovýroby u Lesní správy Děčín, vychází výhodněji samovýroba s ohledem na celý sortiment u Národního parku České Švýcarsko.

7. Metodika

Tato práce se věnuje těžbě – samovýrobě palivového dříví u Lesní správy Děčín a u Národního parku České Švýcarsko. Srovnává těžby dřevin na lesních a nelesních plochách. Podklady a data pro práci byly získány od dvou subjektů a to Lesní správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko. Oba tyto subjekty se nachází v Ústeckém kraji, mají společnou hranici, která začíná na státní hranici se SRN a vede částečně po pravé straně Labe. Hranice obou subjektů prochází u obcí Hřensko, Mezná, Kamenická Stráň, Srbská Kamenice a Jetřichovice. Hranice obou subjektů se rozděluje a navazuje na LS Rumburk.

V první kapitole jsou charakterizovány dřeviny nacházející se na katastrálním území Lesní správy Děčín a v Národním parku České Švýcarsko, jejich složení, vlastnosti a vhodnost jejich využití dřevin na palivové dříví.

V druhé kapitole je definována samovýroba jako taková, pracovní postupy těžby formou samovýroby, jako jsou technika těžby, soustředování dříví, používané pracovní nástroje a stroje. Zabývá se také bezpečností práce a specifikuje základní ochranné pracovní pomůcky používané při těžbě formou samovýroby.

Tématem třetí kapitoly jsou zákony a sankce upravující těžbu na lesních a nelesních pozemcích. V kapitole jsou dále uvedeny podmínky, náležitosti a postupy při těžbě dřevin rostoucích mimo les.

Čtvrtá kapitola v je zaměřená na popis subjektů Lesní Správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko. Tato část popisuje postup zadání samovýroby, srovnání a vyhodnocení samovýroby u Lesní Správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko.

Další částí čtvrté kapitoly je srovnání těžeb na lesních a nelesních pozemcích mezi jednotlivými obcemi. Dále pak srovnání těžeb u NPČŠ a LS Děčín. Výhody a nevýhody samovýroby a ekonomické aspekty samovýroby.

Výsledky z vlastního výzkumu jsou uvedeny a vyhodnoceny v jednotlivých částech srovnání. Jednotlivé data jsou prezentována v grafech a tabulkách vytvořených v MS Excel.

8. Doporučení

Těžba formou samovýroby je ekonomicky výhodná jak pro zadavatele tak pro samovýrobce, nicméně někteří poskytovatelé nemají správně nastaveny podmínky a tak se nezdá, že se kýžený ekonomický efekt nedostaví a za vytěžené dřevo neobdrží smlouvenou platbu. Tento problém se dle poznatků učiněných v této práci týká především těžby na lesních pozemcích, které jsou ve vlastnictví obce Růžová. Dle sdělení lesního hospodáře této obce vyplynulo, že se zde objevuje poměrně častý problém s platební morálkou samovýrobce. Někteří z nich nezaplatí obci Růžová smlouvenou cenu za jimi vytěžené dřevo. Obec jednak tímto chováním samovýrobce nenaplní plánovaný příjem v dané příjmové kapitole a také ji vznikají další finanční náklady související s administrativními úkony spojenými s upomínáním a dalším vymáháním dlužných částek.

Tomuto negativnímu jevu lze předejít tím, že konkrétní obec přijme nová pravidla týkající se samovýrobce dřeva, kdy se inspiruje u těch subjektů, které mají platební podmínky samovýroby lépe ošetřeny (Lesní správa Děčín). Tento postup spočívá v úpravě základních smluvních podmínek, kdy je samovýrobce povinen uhradit cenu těžného dřeva v hotovosti lesnímu hospodáři a to před jeho odvozem z lesa. Při větším objemu těžného dříví vyžadovat složení zálohy (kauce). Stejně tak by bylo vhodné smluvně ošetřit sankční (penalizační) podmínky pro případ nezaplacení celkové smluvní ceny vytěženého dříví do data splatnosti.

Další doporučení týkající se těžby samovýrobou na lesních pozemcích se vztahuje ke způsobu předání stanoviště těžby samovýrobci. Inspirací by opět mohla být metodika a postupy LS Děčín a to předat a převzít místo samovýroby na základě oboustranně podepsaného zadávací listu. Jeho nespornou výhodou je písemná podoba, případné uvedení zjištěné závady, jasně stanovený termín k odstranění závad a převzetí stanoviště. Vše se stvrzuje podpisem samovýrobce a lesníka. Zavedením tohoto postupu lze jistě předcházet nesrovnalostem, nedorozuměním a případným sporům při odstraňování závad zjištěných na místě samovýroby.

Závěr

Bakalářská práce na téma Samovýroba palivového dříví zhodnocuje samovýrobu u Lesní správy Děčín a u Národního parku České Švýcarsko srovnává objem a charakter těžby na lesních a nelesních plochách.

Vyhodnocením samovýroby u Lesní správy Děčín a u Národního parku České Švýcarsko jednoznačně vyplynulo, že postup zadávání samovýroby je u obou subjektů shodný, ne tak však smluvní podmínky, které se značně liší. Data, která byla hodnocena, se týkala období let 2004 až 2014. Jejich vyhodnocením se ukázalo, že ve sledovaném období vzrostl zájem o samovýrobu. Podíl uskutečněné samovýroby na celkové těžbě se u obou sledovaných subjektů v daném období téměř shodoval. Převládajícími typy samovýroby a to u obou subjektů byly probírky porostů do 40 let a nahodilé těžby.

Srovnání objemů těžby formou samovýroby na lesních a nelesních pozemcích u daných subjektů bylo provedeno pouze za období 2009 až 2014, starší data nebyla bohužel k dispozici. Nicméně i z těchto dat lze vyvodit, že podíl těžby dřevin rostoucích mimo les byl u obou subjektů s ohledem na celkovou uskutečněnou těžbu zanedbatelný. Lesní správou Děčín byla prováděna těžba dřevin rostoucích mimo les ve větší míře než u Národního parku České Švýcarsko, nicméně se jednalo o zanedbatelné objemy s ohledem na celkovou výši těžby. U obou subjektů je jejich činnost (těžba) prováděna převážně na lesních pozemcích.

Vzhledem k tomu, že kromě sledovaných dvou subjektů, hospodaří na lesních pozemcích v dané oblasti další vlastníci lesní půdy, konkrétně obce, Srbská Kamenice, Janov, Růžová, Hřensko – Mezná, byla provedena zkoumání v oblasti samovýroby i u nich.

Pro srovnání jednotlivých těžeb na lesních a nelesních plochách v obcích Jetřichovice, Srbská Kamenice, Janov, Růžová, Hřensko – Mezná byla data získána z evidence jednotlivých obecních úřadů. Tyto lesní plochy mají dohromady 300,57 ha lesa v majetku uvedených obcí. Samovýroba zde byla převládajícím typem těžby dřeva, vyjma plánované těžby mýtní. Mýtní těžbou v této oblasti bylo vytěženo 366,42 m³ dřeva a samovýrobou dokonce 480,98 m³ dřeva. Největší objem těžby v posledních pěti letech byl proveden na lesních pozemcích obce Růžova, která vlastní největší část lesních pozemků. Bohužel se ukázalo, že k nelesním plochám nemá Orgán ochrany přírody evidenci těžby. Z jednotlivých *Žádostí o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les* byla získána pouze data o počtu žádostí, počtu dřevin a počtu zamítnutých žádostí.

Vzhledem k výše uvedenému nebylo možné provést jednoznačné srovnání objemů těžby na lesních a nelesních pozemcích v obcích Jetřichovice, Srbská Kamenice, Janov, Růžová, Hřensko – Mezná.

Samovýroba je zajímavý doplněk využívaný k zefektivnění hospodářské činnosti Lesní správy Děčín a Národního parku České Švýcarsko. Pro obce hospodařící na menších plochách lesní půdy je samovýroba převládajícím způsobem lesní těžby a významným zdrojem příjmů obecního rozpočtu. Samovýroba je výhodná pro malé vlastníky lesních pozemků.

Seznam použité literatury

1. **Bílek, K. et al** *Těžba a doprava dříví*. Písek, Česká republika : Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola Bedřicha Schwarzenberga Písek, 6. 10 2014. Učební texty z předmětu Těžba a doprava dříví. CZ.1.07/2.1.00/32.0012.
2. **Doporučená pravidla pro měření a třídění dříví v ČR 2008 : plnost od 1.1.2008**. 2. Praha : [i.e. Kostelec nad Černými lesy] : Lenická práce, 2007. str. 147. ISBN 978-80-87154-01-4.
3. **Škapa, M. et al**. *Lesní Těžba*. [editor] Ing. Vladimír Soják. Praha : Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1987. str. 376. 07-074-87.
4. **Slávik, Martin**. *Lesnická dendrologie*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2004.
5. **GANDELOVÁ, Libuše, HORÁČEK, Petr a ŠLEZINGEROVÁ, Jarmila**. *Nauka o dřevě*. Brno : Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2002. str. 175.
6. **Drozd, Jan, Šteflová, Jana,**. *Péče o lesy v Národním parku České Švýcarsko*. Krásná Lípa : Správa Národního parku České Švýcarsko, 2010. str. 27. ISBN 978-80-904404-6-3.
7. **Simanov, Vladimír a Čížek, Vadimír**. *Pěstování dřevin pro energetické využití a energetické využití dřeva*. Brno : Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2004.
8. **Rada, Otakar**. *Práce s motorovou pilou*. [editor] Blanka Rosenbergová. první. Praha : Státní zemědělské nakladatelství, 1988. str. 192. 07-033-88.
9. **Správa národního parku České Švýcarsko Ročenka 2013**. Richard NAGELT. Krásná Lípa: Správa národního parku České Švýcarsko, 2014, 2013. str.72. ISSN 978-80-87620-07-6. Dostupné z: www.npcs.cz
10. **ŠALAMON, Pavel, Státní úřad inspekce práce**. *Bezpečnost práce v lesnictví (BOZP při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru)*. [CD-ROM] druhé, Praha : Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., 2008. ISBN 978-80-86973-81-4.

11. Klíma, Jan, et al. *Lesář/Dřevorubec*. [editor] RND. Jiřina Chybová. Praha : Ministerstvo lesního a vodního hospodářství ČSR ve Státním zemědělském nakladatelství v Praze, 1979. str. 290. 07-065-79.

Seznam ostatní použité literatury

1. ČESKO. Zákon č. 114/1992 Sb., České národní rady o ochraně přírody a krajiny. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 1992, částka 28. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>> [cit. 2015-04-01]. ISSN 1211-1244

2. ČESKO. Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon). In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 1995, částka 76. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289>> [cit. 2014-05-01]. ISSN 1211-1244

3. ČESKO. Vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2013, částka 78. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-189>> [cit. 2014-11-01]. ISSN 1211-1244

4. ČESKO. Vyhláška č. 222/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2014, částka 94. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-222>> [cit. 2014-11-01]. ISSN 1211-1244

5. Charakteristika dřeva jednotlivých dřevin. DYNN, a.s. © 2010. *Lesy ČR, s. p.* [online]. Praha, © 2010 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.lesy-cr.cz/drevo/charakteristika-dreva/Stranky/default.aspx>

6. Charakteristika lesní Správy Děčín. DYNN, a.s. *Lesy České republiky* [online]. © 2010 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.lesy-cr.cz/ls240/charakteristika/Stranky/charakteristika.aspx>

7. Lesy ČR s.p. *O společnosti Lesy České republiky, s. p.* [online]. Copyright © 2010. Dostupné z: <http://www.lesy-cr.cz/o-nas/Stranky/default.aspx>

8. Simanov, Vladimír. Palivo, nebo sortimenty užitkového dříví? *Biom.cz [online]*. [Online] 7. 27 2009. [Citace: 16. 12. 2014.] <http://biom.cz/czt-kapalna-biopaliva/odborne-clanky/palivo-nebo-sortimenty-uzitkoveho-drivi>. ISSN 1801-2655.

9. VÁCLAVEK, Oldřich, VÁCLAVEK, Stanislav. Palivové dříví - výroba, prodej a pespektiva. *Biom.cz[online]*. [Online] 16. 09 2009. [Citace: 28. 01 2015.] <http://biom.cz/cz/odborne-clanky/palivove-drivi-vyroba-prodej-a-perspektiva>. ISSN 1801-2655.

10. Odborná podpora výkonu státní správy. VIZUS.CZ S.R.O. *Správa CHKO Labské pískovce a pracoviště Ústí nad Labem: Odborná podpora výkonu státní správy* [online]. 1.0.000, 28.3.2013 10:35. © 2015 [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://labskepiskovce.ochranaprirody.cz/cinnost-pracoviste/odborna-podpora-vykonu-statni-spravy/>

Dotazník:

K tématu bakalářské práce: **Samovýroba palivového dříví**

Dotazník (obec Jetřichovice, Hřensko - Mezná, Srbská Kamenice, Janov, Růžová):

K tématu bakalářské práce: **Samovýroba palivového dříví**

Otázky:

Jaká je roční těžba za posledních pět let.

Jakým podílem se podílí samovýroba na těžbě.

Jaký je počet žádostí k povolení kácení dřevin (dle § 8 z.č. 114/1992 Sb.).

Počet zamítnutých žádostí (dle § 8 z.č. 114/1992 Sb.).

Dotazník: LS Děčín, NP České Švýcarsko

K tématu bakalářské práce: **Samovýroba palivového dříví**

(porovnání samovýrob NP České Švýcarsko – LS Děčín)

Otázky:

- Jaký je u Vás objem celkové těžby včetně samovýrob od roku 2004?
- Podíl, kterým se samovýroba na těžbě od roku 2004 podílí?
- Probírky do 40 let
- Probírky 40 let +
- Obnovní těžba
- Cena dřevin „Ceník“
- Jaký je podíl samovýroby fyzických osob a práv. osob?
- Kdy je pro Vás lepší samovýroba a kdy výroba firmou?
- Jaké máte obchodní podmínky?
- Způsob zadávání samovýroby u stojícího dříví, ležícího dříví, vyrobeného dříví?
- Jaký je podíl těžby na nelesních pozemcích a jaký podílem se samovýroba na těžbě podílí.

Seznam příloh:

Příloha 1 - Boleta L 23.....	75
Příloha 2 - Číselník dlouhého a rovného dříví.....	76
Příloha 3 – Minimální ceník pro samovýrobu palivového dříví u LS Děčín.....	77
Příloha 4 – Zadávací list k samovýrobě u LS Děčín.....	78
Příloha 5 – Smlouva o prodeji dříví v drobném formou samovýroby.....	79
Příloha 6 - Metodický pokyn Správy NPČŠ – Smlouva o samovýrobě.....	82
Příloha 7 – Vzor Žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les.....	87

Příloha 1 - Boleta L 23

15/3/2014

Lesy České republiky, s.p. Hradec Králové IČ 421 964 51 DIČ: CZ 421 964 51 zapsán v OR u KS Hradec Králové, oddíl A XII, vložka 540		Závod č. 240	Polesí LS č. 99			
		Lokalita P	Porost 213 c 3a			
L 23 – POUKÁZKA k výdeji hmot proti úplatě		Série C čisl. * 1047279				
Jméno REISIG JAROSLAV				Položka prodej deníku		
Adresa SVEŽNÍK 120 / Jilové u Děčína						
Název předmětu prodeje	M. j.	Počet m. j.	Cena za m. j.	Celková cena	DPH%	Úhrnem Kč
Palivo listnaté BŘÍZA SAHOVÝROBA (močál)	M ³	4,32	160	691,-	21%	836,-
Datum uskuteč. zdanit. plnění:						
3.4.2014			Celkem		836,-	
slovy: Vystavil: Datum: 3.4.2014						

PEFC/08-21-01/0001

Příloha 2 - Číselník dlouhého a rovnaného dříví

Lesy České republiky, s.p., Hradec Králové, Přemyslova 1106, PSČ 501 65
 IČ: 471 964 51, zapsán v OR u KS Hradec Králové, oddíl A XI, vložka 549

K 052026

Číselník dlouhého a rovnaného dříví

Lesní správa Třinec							Parcela 236 A 2					
Řevr Třinec							Druh dříví Sm. (200)					
Ods. kus	Čís. kusů	Dřev.	Čís. kusů	Délka v m	Průměr v cm	Hmotnost v m ³						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Třinec - 200 - Sm. (200) - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200												
Dřev. SM - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200												
Množství: 20 x 0,0735 = 0,0735 m ³												
Cena za kus - 100 Kč kus dříví												
Cena celkem - 0,0735 kus dříví												
Cena za kus: 20 100 200												
Cena celkem: 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200 - 200												
Vypracoval: Dobrá Jarmila Datum: 23.3.2014												
Vyhoví:							Kontroloval:					
Datum: 23.3.2014							Datum:					

Příloha 3 – Minimální ceník pro samovýrobu palivového dříví u LS Děčín

Lesy České republiky, s.p.
Lesní správa Děčín
Sládkova 2
405 02 Děčín IČ: 42196451

Minimální ceník pro samovýrobu palivového dříví a tyčí, klestu a starých oplocenkových dílů při prodeji v drobném na rok 2014 (bez DPH) na LS Děčín s aktualizovaným odbytovým číselníkem (s platností od 1.1.2014 do 31.12.2014).

1. Samovýroba - bez řezu na pařezu - palivové dříví:

skupina	produkt	název plnění	Kč/m ³	DPH
9974	8422000	Ležící hmota z prořezávek, probírek a pasek nehroubí - jehl.	50,00	21%
9974	8425000	Ležící hmota z prořezávek, probírek a pasek nehroubí - list.	50,00	21%
9974	8421000	Ležící hmota z prořezávek, probírek a pasek hroubí - jehl.	50,00	21%
9974	8424000	Ležící hmota z prořezávek, probírek a pasek hroubí - list.	50,00	21%

převodní koeficient: jehličnaté 0,64 ; listnaté 0,54

2. Samovýroba s řezem na pařezu-palivové dříví:

skupina	produkt	název plnění	Kč/m ³	DPH
9974	8422000	Samovýroba - palivo jehličnaté nehroubí	50,00	21%
9974	8425000	Samovýroba - palivo listnaté nehroubí	50,00	21%
9974	8421000	Samovýroba-palivo jehličnaté hroubí	viz tabulka	21%
9974	8424000	Samovýroba-palivo listnaté hroubí	viz tabulka	21%

Určená cena bez daně v Kč/m³

průměrná hmotnost	-9	-14	-19	-29	-49	-69	-99	100+
jehličnaté	150	160	300	400	450	470	500	500
smrk pichlavý	60	80	150	200	230	230	250	250
bříza	120	160	310	410	450	480	550	550
listnaté měkké	120	140	250	340	400	400	400	400
listnaté tvrdé	200	200	330	420	510	550	600	630

převodní koeficient: jehličnaté 0,64 ; listnaté 0,54

3. Samovýroba s řezem na pařezu-tyče jehličnaté a listnaté:

skupina	produkt	název plnění	Kč/m ³	DPH
		Samovýroba - jehličnaté tyče:		
9974	8413000	tyče I. tř. - T1	70,00	21%
9974	8413000	tyče II. tř. - T2	100,00	21%
9974	8413000	tyče III. tř. - T3	150,00	21%
		Samovýroba - listnaté tyče:		
9974	8414000	tyče I. tř. - T1	70,00	21%
9974	8414000	tyče II. tř. - T2	100,00	21%
9974	8414000	tyče III. tř. - T3	150,00	21%

4. Klest pro neenergetické účely / nepalivová / :

skupina	produkt	název plnění	Kč/q	DPH
0604	9112000	klest příkrývková , mulčovací	150,00	21%
0604	9111000	klest ozdobná	350,00	15%

5. Prodej starých nepoužitelných dřevěných oplocenkových dílů:

skupina	produkt	název plnění	Kč/prm	DPH
9999	202049	Staré nepoužitelné dřevěné oplocenkové díly	50,00	21%

Uvedené ceny jsou minimální

Klest se vyrábí zásadně jen z pokácených stromů. (Výjimku může povolit lesní správce)

Samovýrobu bez řezu na pařezu lze zadávat na Zadávacím listu - Oprávnění k samovýrobě (bez řezu na pařezu)

Poznámka: listnaté tvrdé: DB,BK,HB,JV,JS,JL,AK,BR

maximální množství dříví na osobu a rok je 30 m³

Délka palivového dříví maximálně 2m.

Ing. Jiří Toms
lesní správce

V Děčíně 6.1.2014

Příloha 4 – Zadávací list k samovýrobě u LS Děčín

Příloha č. 2a k Pokynu OR 02/2010

Zadávací list - samovýroba standard č. 24/04/2014

Lesní správa: Děčín
 Revír: Tisá

PSK: 216 A3
 Počet vyznačených stromů: 30ks *tyto 4 v.*
 Dřevina: SM 1,01 m3
 Dřevina: m3
 Dřevina: m3
Těžba celkem: 1,01 m3

Barva vyznačení - těžební zásah a linky: *okružní*
 Určení skládky: *okružní povrch*
 Technologie těžby a přibližování: *JMP + ud. zvl.*

Zvláštní podmínky (přírozené zmlazení, CHKO, PHO, rezervace, turistické stezky, produktovody, přírodní památky atd.):

CHKO LP

Další ujednání (způsob zjištění hmotností, způsob příjmu a pod.):

převzetí zvláštního

Datum zahájení samovýroby: 20.3.2014 Termín ukončení: 30.4.2014

Za LČR předal, dne: 20.3.2014 *[Signature]* Za samovýrobce převzal, dne: 20.3.2014 *[Signature]*

Datum ukončení těžebních prací: 28.3.2014

- a) Pracoviště převzato bez závad:
 b) Pracoviště nebylo převzato z důvodu zjištění následujících závad:

Termín k odstranění: *[Signature]*
 Za Lesy ČR, dne: 28.3.2014 Za samovýrobce, dne:

Datum převzetí pracoviště (po odstranění zjištěných závad):

Za LČR převzal:

Příloha 5 – Smlouva o prodeji dříví v drobném formou samovýroby

Příloha č. 1 k Pokynu OŘ 02/2010

SMLOUVA O PRODEJI DŘÍVÍ V DROBNÉM FORMOU SAMOVÝROBY

č. _____
(dále jen „Smlouva“)

uzavřená mezi:

I. Smluvní strany

1. **Lesy České republiky, s.p.**

se sídlem Hradec Králové, Přemyslova 1106, PSČ 501 68
zapsán v obch. rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové, odd. AXII, vl. 540
IČ: 42196451, DIČ: CZ42196451
jednající Ing. Svatoplukem Sýkorou, generálním ředitelem
zastoupený na základě pověření _____
k jednáním provozním pověřen _____ Tel.: _____
(dále jen „Prodávající“)

a

2. _____ (firma právnické osoby, jméno a příjmení fyzické osoby)

se sídlem (právnická osoba)/místem podnikání/bytem (fyzická osoba) _____
zapsaná v obch./živn. rejstříku vedeném _____ v _____, odd. _____, vl. _____
IČ/RČ: _____, DIČ: _____
jejímž jménem jedná _____
(dále jen „Kupující“)

II. Předmět Smlouvy

- Předmětem této smlouvy je závazek Prodávajícího prodat Kupujícímu níže uvedený objem dříví, převést na něj vlastnické právo k tomuto dříví a dále závazek Kupujícího toto dříví odebrat a zaplatit za odebrané dříví kupní cenu a to za podmínek stanovených touto Smlouvou.
- Prodávající se zavazuje prodat Kupujícímu vyznačené dříví, a to:
 - na LS (LZ, ST) _____
 - v porostu _____
 - v celkovém množství _____ m³

a v následujících sortimentech:

- sortiment _____ množství _____ m³ cena Kč/m³ _____
- sortiment _____ množství _____ m³ cena Kč/m³ _____
- sortiment _____ množství _____ m³ cena Kč/m³ _____

III. Práva a povinnosti smluvních stran

- Kupující je povinen:
 - provést těžbu, soustředění a odvoz **vyznačených stromů** určených k prodeji dle čl. II. bod 2. nejpozději do posledního dne platnosti této smlouvy,
 - zajistit při provádění prací u sebe i u svých zaměstnanců dodržování obecně platných předpisů bezpečnosti práce a ochrany zdraví, požární ochrany a ochrany životního prostředí,
 - při provádění prací souvisejících s plněním předmětu smlouvy odpovídá zejména za:
 - odbornou a zdravotní způsobilost pro vykonávání práce,
 - technický stav používaných strojů, nástrojů a nářadí dle požadavků výrobců,
 - používání odpovídajících osobních ochranných pracovních prostředků,
 - organizaci prací tak, aby na pracovišti nevykonával práce osamocený pracovník,

5. dodržování bezpečné vzdálenosti při provádění prací a za to, aby do ohrožených prostorů nevstoupila žádná jiná osoba než ta, která práce provádí,
 6. za neohrožení provozu na silničních komunikacích, železničních tratích, za ochranu telefonního a elektrického vedení, produktovodů a jiného majetku, pokud jsou v dosahu prováděných prací,
 7. za používání ekologických olejů, šetrných pro životní prostředí a za zamezení úniků ropných produktů při práci a manipulaci s nimi,
 8. škody na životech a zdraví lidí, životním prostředí a na majetku České republiky nebo Prodávajícího či dalších osob, ke kterým dojde při zajišťování nebo provádění činností v důsledku nevhodných pracovních postupů nebo technologií, používání nevhodných ropných produktů, chemikálií či závadných látek a materiálů, případně nedodržením obecně platných předpisů,
 9. za škody, které způsobí Kupující nebo jeho zaměstnanci cestou do/z místa plnění, v místě plnění a v jejich bezprostředním okolí.
2. Kupující se zavazuje provést na své náklady:
- a) ošetření těžbou nebo soustředováním dříví poškozených kořenových náběhů a kmenů proti dřevokazným houbám, a to nejpozději do 6 hodin od poškození,
 - b) úklid a úpravu vlastní činností poškozených přibližovacích linek, svážnic a odvozních cest, včetně skládek tak, aby jejich stav odpovídal běžnému opotřebení,
 - c) likvidaci zbytků po těžbě včetně zbytků na skládkách, cestách a vodních tocích způsobem dohodnutým s prodávajícím,
 - d) veškerá předem dohodnutá opatření proti šíření lesních škůdců podle pokynů Prodávajícího.
3. Prodávající je povinen:
- a) seznámit Kupujícího s pracovními postupy a podmínkami provedení těžby a soustředování dříví,
 - b) v případě výskytu zvláštností a rizik na zadaném pracovišti o tomto písemně a prokazatelně informovat Kupujícího. (např. Zadávací list – Samovýroba standard)
4. Kupující svým podpisem této Smlouvy stvrzuje, že Prodávající splnil svou povinnost dle čl. III. bod. 3. písm. a.

IV. Cena, fakturace a platební podmínky

1. Ceny dříví bez DPH za jednotlivé sortimenty jsou uvedeny v čl. II. této Smlouvy.
2. Platby za prodej dříví budou prováděny v hotovosti, případně bankovním převodem na účet Prodávajícího uvedený v záhlaví této Smlouvy. Příslušným podkladem je doklad L 23 – Poukázka k výdeji hmot (Boleta) a číselníky dříví, které vystaví příslušný zaměstnanec Prodávajícího.
3. Platby za prodej dříví budou Kupujícím uhrazeny do 7 dní po podpisu číselníku.
4. Při předpokládané kupní ceně nad 10 tis. Kč bez DPH se Kupující zavazuje složit před započítáním těžby Prodávajícímu peněžní zálohu ve výši 100 % předpokládané kupní ceny. Prodávající vydá Kupujícímu doklad o složení zálohy.

V. Určení množství vytěženého dřeva

Množství vytěženého dřeva, které je předmětem této Smlouvy, se bude pro potřebu prodeje zjišťovat měřením a evidencí v číselníku. Měření dříví a vyhotovení číselníku provádí Prodávající, který dříví při zápisu do číselníku zatřídí podle dohodnutých cen. Kupující podpisem číselníku vyjadřuje souhlas se správností uvedeného množství prodávajícího dříví.

VI. Přejedání vlastnického práva

1. Vlastnické právo ke dříví přechází na Kupujícího okamžikem uhrazení kupní ceny. Odvoz dříví z lesa kupujícím je možný teprve po přechodu vlastnického práva.
2. Okamžikem podpisu číselníku oběma smluvními stranami je splněn závazek Prodávajícího dodat dříví Kupujícímu.

VII. Sankce za prodlení a smluvní pokuty

1. Za každý při těžbě nebo přibližování poškozený a neošetřený strom, který není předmětem této smlouvy, uhradí Kupující Prodávajícímu smluvní pokutu ve výši 100 Kč.
2. Při neplnění povinností stanovených v čl. III. odst. 1 je Kupující povinen zaplatit Prodávajícímu smluvní pokutu ve výši 100,- Kč za každý m³ dříví, u něž nebyla provedena byť i jediná z činností uvedených v čl. III. odst. 1.

3. Při neplnění povinností stanovených v čl. III. odst. 2 je Kupující povinen zaplatit Prodávajícímu smluvní pokutu ve výši nákladů, které Prodávajícímu vzniknou plněním povinností za Kupujícího, zvýšených o 100%.
4. Zaplacením smluvní pokuty nezaniká nárok na náhradu škody, která Prodávajícímu vznikla.

VIII. Další ujednání

1. Prodávající si vyhrazuje právo okamžitě zastavit činnost druhé smluvní strany v případech, že tato činnost vede k porušení platných právních předpisů nebo ustanovení této Smlouvy. Ústní požadavek na zastavení činnosti musí být bezodkladně potvrzen písemně. Nesouhlas druhé smluvní strany nemá odkladný účinek.
2. Tato Smlouva slouží Kupujícímu jako „Povolení k vjezdu do lesa“ a to pouze za účelem její realizace.

IX. Doba trvání Smlouvy

1. Tato smlouva nabývá účinnosti dnem podpisu oběma smluvními stranami.
2. Tato Smlouva se uzavírá na dobu určitou, a to ode dne podpisu oběma smluvními stranami do _____.
3. Tato Smlouva zaniká:
 - a) písemným odstoupením od této Smlouvy;
 - b) dohodou smluvních stran;
 - c) z jiných důvodů uvedených v platných právních předpisech;
 - d) uplynutím doby, na kterou byla tato smlouva uzavřena;
 - e) dodáním objemu dříví sjednaného v čl. II. bod 2. této Smlouvy.
4. Smluvní strany jsou oprávněny od této Smlouvy jednostranně odstoupit ze zákonných důvodů nebo z důvodů uvedených v této Smlouvě. Písemné oznámení o odstoupení musí obsahovat důvody odstoupení.
5. K zániku Smlouvy z důvodu odstoupení dochází dnem následujícím po dni doručení písemného vyhotovení oznámení o odstoupení druhé smluvní straně, popřípadě pozdějším dnem uvedeným v tomto oznámení, vždy s účinností ex nunc. Smluvní strany jsou v takovém případě povinny provést vypořádání.
6. Prodávající je oprávněn od této Smlouvy jednostranně odstoupit zejména z těchto důvodů:
 - a) v případě prodlení Kupujícího s úhradou platby dle čl. IV ods. 3 nebo zálohy dle čl. IV ods. 4. V případě jiného peněžitého plnění po dobu delší třiceti (30) dnů,
 - b) vůči Kupujícímu nabylo právní moci rozhodnutí soudu o úpadku Kupujícího nebo insolvenční návrh byl zamítnut pro nedostatek majetku Kupujícího ve smyslu zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů,
 - c) Kupující provádí těžbu nevyznačeného dříví nebo těžbu mimo určené porosty,
 - d) Kupující způsobí Prodávajícímu škody a tuto škodu nebo její následky bez zbytečného odkladu neodstraní,
 - e) Kupující poruší některou z povinností stanovených v čl. III. bod 1. a 2. této Smlouvy.

X. Ostatní ujednání

1. Právní vztahy vyplývající z této Smlouvy se ve věcech neupravených touto Smlouvou řídí příslušnými právními předpisy.
2. Práva a povinnosti vyplývající z této Smlouvy nelze bez předchozího souhlasu druhé smluvní strany převést na třetí osobu.

XI. Závěrečná ustanovení

1. Tato Smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních, přičemž každá ze smluvních stran obdrží jedno paré.
2. Tato Smlouva může být měněna nebo doplňována pouze formou písemných vzestupně číslovaných dodatků podepsanými smluvními stranami.
3. Smluvní strany prohlašují, že si tuto Smlouvu před podpisem pozorně přečetly, porozuměly jí a souhlasí s celým jejím obsahem, který vyjadřuje jejich pravou a svobodnou vůli, což stvrzují svými podpisy. Smluvní strany shodně prohlašují, že tato Smlouva byla uzavřena v rámci běžného obchodního styku.

V _____ dne _____

V _____ dne _____

za Prodávajícího

za Kupujícího

Smlouva o prodeji dříví v drobném formou samovýroby

strana 3 / 3

Příloha 6 - Metodický pokyn Správy NPČŠ – Smlouva o samovýrobě

	METODICKÝ POKYN SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO	Číslo strany: 1 Počet stran: 4
	Příloha č.1 k MP č.6 K ZADÁVÁNÍ A VYÚČTOVÁNÍ SAMOVÝROB	Verze č.: 7

SMLOUVA

o samovýrobě - prodeji dříví pro vlastní potřebu v drobném č. / / 2014

Česká republika - Správa Národního parku České Švýcarsko, Pražská 52 Krásná Lípa,
jejímž jménem jedná Bc. Robert Mareš, vedoucí Lesní správy v Jetřichovicích
jako prodávající na straně jedné

a

číslo OP:

(jméno a příjmení)

datum narození:

adresa bydliště:

jako kupující na straně druhé

uzavírají a tímto již uzavřeli podle Občanského zákoníku, zák. č. 40/1964 Sb., a právních předpisů s tímto zákonem souvisejícími v platných zněních tuto smlouvu.

Článek I.

Podmínky plnění smlouvy

1. Předmětem smlouvy je prodej a koupě vyznačeného dříví v majetku ČR - Správy NP České Švýcarsko

v porostech :

v množství: m3 za dohodnutou cenu :200 Kč/m3 jehličnaté včetně 15 % DPH

v množství : m3 za dohodnutou cenu: 250 Kč/m3 listnaté včetně 15 % DPH

2. Prodávající se zavazuje:

2.1. Při zavedení kupujícího na pracoviště a předání pracoviště, seznámit kupujícího s pracovním postupem a se způsobem přivolání pomoci při úrazu (s příp. telefonem a místem - místní název).

2.2. Seznámit kupujícího s podmínkami provedení těžby a soustředování dříví.

3. Kupující se zavazuje:

3.1. Provádět veškeré práce na vlastní odpovědnost.

3.2. Provést těžbu, soustředění a odvoz vyznačených stromů určených k prodeji a koupi dle bodu 1. této smlouvy nejpozději do posledního dne platnosti této smlouvy.

3.3. Při provádění těžebních a dalších prací souvisejících s plněním předmětu smlouvy, dle bodu 1.:

Zpracoval: Ing. Jan Drozd Datum: 01.08.2011	Přezkoumal: Jiřina Skalová Datum: 01.08.2011	Schválil: Ing. Handrij Härtel, Ph.D. Datum, podpis: 01.08.2011
--	---	---

**METODICKÝ POKYN SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU
ČESKÉ ŠVÝCARSKO**

Číslo strany: 2
Počet stran: 4

**Příloha č.1 k MP č.6 K ZADÁVÁNÍ A VYÚČTOVÁNÍ
SAMOVÝROB**

Verze č.: 7

a) zajistit organizaci těchto prací, a to i u svých spolupracovníků tak, aby na pracovišti nevykonával práce osamocený pracovník, a aby v případě nevolnosti nebo úrazu pracujících osob byla vždy zajištěna pomoc

b) zodpovídat za technický stav použitých strojů, nástrojů a nářadí a za vhodnost ochranných pomůcek i u spolupracovníků. Zodpovídat za dodržení stanovených technických revizí a údržby mechanizačních prostředků dle návodu k obsluze, stanovených podmínek státního odborného dozoru a hygienických předpisů

c) zodpovídat za předepsanou kvalifikaci a platnost oprávnění, a to u každé osoby tyto práce vykonávající

d) zodpovídat za dodržení bezpečnostních a požárních předpisů a to i u svých spolupracovníků

e) zodpovídat za neohrožení provozu silničních komunikací, železničních tratí, telefonního a elektrického vedení, životního prostředí, zdraví a majetku jiných osob a Správy NP České Švýcarsko pokud jsou v dosahu ohrožení.

3.4. Provést na své náklady ošetření těžbou a soustředováním dříví vzniklých poškození kořenových náběhů a kmenů proti dřevokazným houbám (nejpozději do 24 hodin od poškození).

3.5. Provést na své náklady úklid a úpravu vlastní činností poškozených přibližovacích linek, svážnic a odvozních cest včetně skládek tak, aby jejich stav odpovídal běžnému opotřebení.

3.6. Provést likvidaci zbytků po těžbě včetně zbytků na skládkách, cestách a vodních tocích způsobem dohodnutým s odpovědným pracovníkem Správy NP České Švýcarsko.

3.7. Provést, vyžadují-li to důvodné okolnosti veškerá předem dohodnutá opatření proti šíření lesních škůdců podle pokynů zástupce prodávajícího. Neučiní-li tak, kupující souhlasí s provedením opatření na jeho náklad.

3.8. Používat u strojů a nástrojů pouze biologicky odbouratelné oleje.

Článek II.

Majetkoprávní vztahy

1. Množství vytěženého dřeva, které je předmětem této smlouvy se bude pro potřebu prodeje zjišťovat měřením a evidencí v číselníku.

2. Měření dříví a vyhotovení číselníku provádí pověřený pracovník Správy NP České Švýcarsko, který dříví při zápisu do číselníku zatřídí dle dohodnutých cen. Kupující podpisem číselníku vyjadřuje souhlas se správností uvedeného množství prodávávaného dříví a jeho cenou.

3. Prodej dříví je prováděn dle dohodnutých cen, které jsou vypsány v článku I. této smlouvy.

Zpracoval: Ing. Jan Drozd
Datum: 01.08.2011

Přezkoumal: Jiřina Skalová
Datum: 01.08.2011

Schválil: Ing. Handrij Härtel, Ph.D.
Datum, podpis: 01.08.2011

**METODICKÝ POKYN SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU
ČESKÉ ŠVÝCARSKO**

Číslo strany: 3
Počet stran: 4

**Příloha č.1 k MP č.6 K ZADÁVÁNÍ A VYÚČTOVÁNÍ
SAMOVÝROB**

Verze č.: 7

4. Dříví bude kupujícím uhrazeno v hotovosti. Doklad o prodeji dříví vystaví ČR - Správa NP České Švýcarsko na základě vyhotoveného číselníku, který bude potvrzen kupujícím.

5. Kupující s zavazuje uhradit stanovenou částku za prodávané dříví před odvozem dříví z lesa.

6. Dříví se stává majetkem kupujícího po uhrazení finanční částky stanovené v prodejním dokladu.

Článek III.

Ostatní podmínky smlouvy

1. Kupující se zavazuje dbát, aby svojí činností nezpůsobil škody na lesních porostech (i přirozeném zmlazení) a ostatním majetku Správy NP České Švýcarsko. V opačném případě souhlasí s úhradou této škody dle platných předpisů.

2. Případné změny v podmínkách, nebo v obsahu této smlouvy, se řídí platnými právními předpisy a v průběhu platnosti této smlouvy mohou být řešeny pouze písemnou dohodou obou stran.

3. Práva a závazky vyplývající ze smlouvy nejsou bez projednání a odsouhlasení druhou smluvní stranou přenosná na jiné smluvní subjekty.

4. Prodávající si vyhrazuje právo okamžitě zastavit činnost druhé smluvní strany v případech, že tato činnost vede k porušení platných právních předpisů nebo ustanovení této smlouvy. Ústní požadavek na zastavení činnosti musí být bez zbytečných průtahů doplněn písemnou formou. Nesouhlas druhé strany nemá odkladný účinek. Právo druhé strany na soudní rozhodnutí o neoprávněnosti zastavení činnosti a s tím související náhrada škody tímto ustanovením není dotčeno.

5. Kupující se zavazuje neprovádět samovýrobu a dovoz dřeva či štěpky ve státní svátky a v měsících červnu, červenci a srpnu ani v neděli.

Článek IV.

Smluvní pokuty

1. Za každý při těžbě a přibližování poškozený a do konce směny neošetřený strom, který není předmětem této smlouvy, uhradí kupující prodávajícímu smluvní pokutu ve výši 100,- Kč (smluvní pokuta je stanovena včetně DPH).

Článek V.

Ukončení platnosti smlouvy

1. Platnost smlouvy končí:

a) uplynutím smluvního období

Zpracoval: Ing. Jan Drozd
Datum: 01.08.2011

Přezkoumal: Jiřina Skalová
Datum: 01.08.2011

Schválil: Ing. Handrij Härtel, Ph.D.
Datum, podpis: 01.08.2011

**METODICKÝ POKYN SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU
ČESKÉ ŠVÝCARSKO**

Číslo strany: 4
Počet stran: 4

**Příloha č.1 k MP č.6 K ZADÁVÁNÍ A VYÚČTOVÁNÍ
SAMOVÝROB**

Verze č.: 7

b) naplněním předmětu smlouvy

2. Před uplynutím smluvního období může být platnost smluv ukončena

a) dohodou obou smluvních stran

b) zánikem jedné ze smluvních stran, úmrtí kupujícího

c) jednostranným zrušením smlouvy, bude-li naplněn některý z důvodů pro okamžité zrušení smlouvy

d) přechodem či převodem pozemků s porosty na jiného vlastníka

3. Důvodem pro jednostranné zrušení smlouvy může být:

a) zjištěná těžba nevyznačeného dříví nebo těžba mimo určené porosty

b) škoda způsobená druhé straně v případě, že viník nezačne ihned s odstraňováním následků způsobené škody

c) poruší-li kupující závažným způsobem závazek vyplývající z čl. I. bodu 3.3. až 3.8. a z čl. III. bodu 5 této smlouvy.

d) neuhrazení dohodnuté ceny za dříví kupujícím

Článek VI.

Závěrečná ustanovení

1. Tato smlouva nabývá účinnosti dnem podpisu a vyhotovuje se ve dvou stejnopisech, přičemž prodávající a kupující obdrží po jednom výtisku.

2. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou, a to **od 2014 do 2014.**

Kupující potvrzuje, že se seznámil s obsahem této smlouvy a zavazuje se jednotlivé podmínky dodržet a zároveň prohlašuje, že prodávající splnil svůj závazek vyplývající z čl. I. bodu 2. této smlouvy.

V **Jetřichovicích**

dne

2014

.....
za ČR - Správu NP České Švýcarsko
Bc. Robert Mareš
vedoucí Lesní správy

.....
kupující

Zpracoval: Ing. Jan Drozd
Datum: 01.08.2011

Přezkoumal: Jiřina Skalová
Datum: 01.08.2011

Schválil: Ing. Handrij Härtel, Ph.D.
Datum, podpis: 01.08.2011

	Příloha č.1 k MP č.6 K ZADÁVÁNÍ A VYÚČTOVÁNÍ SAMOVÝROB	Verze č.: 10

Příloha ke smlouvě o samovýrobě – slouží jako povolení k vjezdu motorovým vozidlem na území NP České Švýcarsko

ČR - Správa národního parku České Švýcarsko	
POVOLENÍ K VJEZDU	
Pro motorové vozidlo	
RZ:.....	
Druh vozidla:.....	
účel: samovýroba	
Na trase:.....	
Povolení platí po dobu trvání smluvního vztahu:	
Od:..... Do:.....	
Podpis:	Razítko:

Povolení se uděluje za následujících podmínek:

- 1) povolení lze použít pouze na vozidlo uvedené RZ, na uvedenou trasu a účel. Nesmí být řidičem jinak zneužito
- 2) povolení musí být umístěno viditelně za předním sklem vozidla
- 3) je zakázáno vjíždět do terénu mimo komunikace
- 4) řidič je povinen na území NP dodržovat maximální povolenou rychlost 30km/h
- 5) řidič je povinen uposlechnout pokynů kontrolních orgánů příslušníků Policie ČR, stráže přírody, obecní policie a lesní stráže.

Při nedodržení těchto podmínek ukončen smluvní vztah o samovýrobě a povolení bude odebráno. Příslušný kontrolní orgán postihne zjištěné přestupky v rámci blokového řízení pokutou.

Zpracoval: Ing. Jan Drozd Datum: 19.02.2014	Prezkoval: Jiřina Skalová Datum: 19.02.2014	Schválil: Ing. Pavel Benda, Ph.D. Datum, podpis: 19.02.2014
--	--	--

Příloha 7 – Vzor Žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les

OBECNÍ ÚŘAD SRBSKA KAMENICE

407 15 SRBSKÁ KAMENICE 54

Žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les

podle § 8, odst.1 zákona 114/1992 Sb., p ochraně přírody a krajiny a § 8 odst.3 vyhlášky
MŽP č.395/1992 Sb. v posledním platném znění

1. Jméno a příjmení žadatele, datum narození*

Označení právnické osoby*

Bydliště, PSČ (fyz. osoby)*

Sídlo, IČ (práv. osoba

Telefon: 724187604

**2. Pozemek, na kterém dřevina roste, žadatel jej užívá a je jeho (nehodící se škrtněte):
vlastníkem - spoluvlastníkem - nájemcem**

parcelní číslo pozemku* (KN,PK)

Svůj vztah k pozemku žadatel dokládá výpisem z evidence nemovitostí (bude pořízen na
OÚ)*, kopií nájemní smlouvy nebo jiným dokladem

**Souhlas případných spoluvlastníků se skácením dřeviny a souhlas s pověřením konkrétní
osoby při zastupování.*:**

3. Vyjádření vlastníka v případě, že o povolení ke kácení žádá nájemce pozemku:

.....
.....
.....

datum

podpis vlastníků

4. Specifikace dřevin, které mají být káceny:

a) druh stromu a obvod jeho kmene ve výšce 130 cm nad zemí

druh/cm	druh/cm
druh/cm	druh/cm
druh/cm	druh/cm

b) druh keřů
plocha souvislého porostu keřům²

5. Zdůvodnění žádosti:

Na základě vypracovaného znaleckého posudku je z bezpečnostních důvodů nutné pokácení stromu.

6. Situační zakres* (v příloze)

Datum

.....
podpis žadatele (razítko)

Údaje označené* musí být v žádosti vyplněny!

Právnícká osoba předloží doklad o své právní subjektivitě (výpis z obchodního rejstříku).